

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ—JURISPRUDENȚĂ—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
I. GR. PERIȚEANU
Avocat, fost Ministru

PRIM REDACTOR:
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef G. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Dem. I. Dobrescu**, fost Primar General al Capitalei; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Eugen Petiț**, Consilier la Înalta Curte de Casație; **G. Petrovici**, Decan al Baroului Ilfov; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-lași**, fost Ministru Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

S U M A R

Sentința de validare de poprire în fața art. 68 din legea lichidării datorităților, de Dr. Victor Fintea, avocat;

— *Un răspuns*, de Aurel Safirescu, consilier la Curtea de apel Brașov;

— *Petre Pandrea: Psihanaliza judiciară*, Recenzie de Radu Dimiu, magistrat.

JURISPRUDENTE:

— Înalta Curte de Casație și Justiție s. I: *Aristide Cantorichi cu Teatrul Național din Craiova*, (Judecătoria de muncă. Competință. Dacă artiștii teatrelor naționale sunt pasibili de jurisdicțiunea muncii cu privire la litigiile referitoare la existența sau executarea contractelor ce le au cu Administrația teatrelor);

— Idem, s. III: *Regia Autonomă C. F. R. cu Soc. Saturn și Ministerul de finanțe*, (Transport. Mărfuri ajunse la destinație. Distrugerea lor de un incendiu în depozitul cărașului. Neremitarea scrisorii de trăsura destinatarului și nici plata taxelor de transport. Dacă destinatarul are dreptul de a reclama valoarea mărfurilor distruse în depozitul C. F. R.).

— Curtea de apel București s. III: *Margareta N. Dianu și a. cu Soc. Steaua Română*, (Contract de concesiune petroliferă. Încetarea voluntară a lucrărilor de exploatare de către concesionar. Convenție de restrângere a producției încheiată voluntar între Societățile petrolifere. Impozabilitatea concedentului. Redevența minimală. Aplicabilitate numai în cazuri de încetare sau micșorare fortuită a producției. Executare cu bună credință a contractului. Daune derivând din micșorarea exploatării. Obligație de despăgubire a concedentului);

— Idem, s. V: *Dumitru Tușică cu Soc. Roumanian Consolidated Oilfields Ltd.*, (Teoria proprietarului aparent. Nu poate fi invocată de acesta pentru a contesta consolidarea concesiunii care emană de la proprietarul adevărat), cu o Notă de Gh. D. Dimitrescu, avocat;

— Tribunalul Ilfov s. II comercială: *Marcus Abram cu Banca Munteniei*, (Gaj. Ordonanță de vânzare. Comunicare. Modalitate Copie legalizată. Opoziție. Neaplicarea legii accelerării. Nesemnarea opoziției de parte, ci de altă persoană cu numele ei. Identificarea semnăturii. Constatarea făcută de tribunal pe baza unor elemente necontestate de comparație. Inutilitatea prezenței semnăturii sau a procedurii verificării de scripte. Nulitatea opoziției);

— Idem, idem: *Marcus Abram cu Banca Munteniei*, (Gaj. Ordonanță de vânzare. Comunicare. Modalitate. Copie legalizată. Cazuri de nulitate a actului procedural. Sistemul legii române de procedură. Nocivitatea, nu substanțialitatea formei neobservate).

SENTINȚA DE VALIDARE DE POPRIRE ÎN FAȚA ART. 68 DIN LEGEA LICHIDĂRII DATORIILOR

Cu ocaziunea aplicării art. 68 din legea pentru lichidarea datorităților, promulgată la 7 Aprilie 1934, s'a reluat discuțiunea unei vechi controverse privind natura și efectele sentinței de validare.

Potrivit dispozițiilor mai sus arătate, sunt desființate, la cererea debitorilor intrând în prevederile legii, toate măsurile de urmărire și asigurare în ființă, luate întruiva lor, până la promulgarea legii, de către creditorii intrând în prevederile acestei legi.

Cum multe popriri au fost validate în mod definitiv, fără însă să se fi format tabloul de distribuție și creditorii să-și fi împărțit banii, fie din faptul că debitorul reușise să întârzie urmărirea până în momentul apariției legii, fie că parte dintre creditorii întârziaseră formarea tabloului din lipsa unui titlu executor, urma să se decidă dacă o poprire validată în mod definitiv mai constituie o măsură de urmărire în ființă, potrivit art. 68 și dacă poate fi desființată la cererea debitorului.

La prima vedere s'ar părea că chestiunea nici nu suferă discuțiune. Ne-am deprins să considerăm sentința de validare ca operând un transfert judiciar în favoarea creditorului popritor și cum creanța poprită trece în patrimoniul acestuia, nu mai poate fi vorba de o măsură de executare în ființă, îndreptată întruiva debitorului, pentru a cădea sub prevederile art. 68.

Dacă însă supunem sentința de validare la o examinare amănunțită atât în ce privește natura cât și efectele ei nu putem accepta formula transportului judiciar, deși sprijinită de înalta autoritate a Casației franceze.

Sunt 20 de ani de când Paul Esmein, studiind într-o monografie (1) efectele sentințelor judecătorești, ajungea la concluzia că nu există decât sentințe declarative de drepturi și că ideea de sentință constitutivă nu este decât un expedient pentru a soluționa probleme dificile fără a mai căuta o adevărată rațiune pentru a decide.

1) Paul Esmein: Des effets des décisions de justice sur la...

Totuși Casația franceză și în urma ei întreaga jurisprudență în Franța a decis că sentința de validare are de efect să: „deseziseze pe debitor de sumele poprite pentru a le atribui în mod exclusiv și a opera transport către creditorul urmăritor care devine creditor direct al terțiului poprit”.

Această soluție este criticată astăzi de doctrină, care numește conceptul transportului judiciar „une fiction assez malencontreuse”. Ea nu se poate justifica decât dintr'un punct de vedere practic, din considerațiuni cu totul utilitare.

Potrivit doctrinei, validarea n'ar constitui decât o delegațiune imperfectă de plată. Nu poate fi vorba de novațiune, pentru că lipsește consimțământul părților și nici de transport judiciar deoarece sentințele sunt declarative și nu constitutive de drepturi (2).

Acest sistem are însă un inconvenient de ordin practic. El consideră creanța rămasă în patrimoniul debitorului și cum procedura franceză nu cunoaște o dispozițiune care să excludă dela tablou pe creditorii care ar popri suma deși validată, trebuiesc considerate ca valabile toate popririle făcute până în momentul distribuțiunei sumei poprite.

Pentru a remedia această nedreptate care s'ar face primilor creditori popritori, care au reușit să valideze și a nu amâna la infinit distribuirea sumei potrivit tabloului, jurisprudența franceză a ajuns la soluția arătată mai sus, care însă nu se poate susține în teorie.

Intr'adevăr, se constituie astfel un privilegiu în favoarea primului creditor care a validat, privilegiu ce nu se poate justifica nici printr'o dispozițiune de lege și nici prin natura însăși a sentinței de validare. Apoi, trebuie să considerăm validarea ca o plată, care liberează pe debitor în măsura, bineînțeles, în care creanța împotriva terțiului poprit acoperă creanța creditorului urmărit.

Or, nici jurisprudența franceză n'ar putea admite această concluzie și n'ar putea refuza creditorului, care n'a reușit să se îndeustuleze, în caz de insolabilitate a terțiului, recursul împotriva debitorului său.

Din această cauză, chiar autorii de procedură care susțin soluția jurisprudenței, caută s'o justifice altfel decât prin conceptul de transport judiciar.

Se spune, într'o părere (3) de pildă, că sentința de validare, constituie pentru creditorul urmăritor un titlu de plată, care îi este definitiv dobândit, ceea ce echivalează cu o plată. Nu e vorba deci de creațiunea unui privilegiu, ci excluderea creditorilor care vin prea târziu, ca atunci când ar fi vorba de o plată sau o decădere în urma unui termen.

Ce soluțiune trebuie să dăm problemei în legislația noastră?

Dela început trebuie să observăm că dacă a putut fi discuțiune cu privire la chestiunea dacă poprirea, până la validare, este o măsură conservatorie sau de executare, toată lumea este de acord în a recunoaște sentinței de validare, caracterele unui act de executare. Rămâne însă de văzut, da-

că ea constituie ultimul act de executare împotriva debitorului, pentru ca să înceapă apoi o nouă executare distinctă împotriva terțiului poprit sau sentința de validare nu este decât un act de executare dintr'o serie care continuă până la realizarea tabloului de distribuție.

Nici în sistemul jurisprudenței franceze nu s'a putut hotărî, că sentința de validare liberează pe debitor; pentru că nuse poate considera ca o plată un titlu ce se înmânează creditorului, împotriva unui nou debitor, poate mai puțin solvabil decât cel dintâiu, sau care cel mult îi dă dreptul să concureze la un tablou de distribuție unde poate fi primat de creditorii privilegiați și de unde se poate foarte bine să nu obțină nimic în contul creanței sale.

Or, scopul oricărei execuțiuni silite este să conducă la îndeustularea creditorului, adică să transforme dreptul general de gaj asupra patrimoniului debitorului într'un drept exclusiv asupra unei porțiuni determinate. Dar această atribuțiune exclusivă nu are loc decât la tablou și în momentul în care acesta a rămas definitiv. Sentința de validare nu conține decât un ordin de plată pur formal față de terțiul poprit, care, dacă refuză să plătească face necesară o nouă sentință împotriva lui. Validarea nu face altceva decât să enunțe obiectul și scopul poprirei, spune Esmein. Iar în sistemul legii noastre de procedură ea închide calea creditorilor care ar mai face popriri posterior validării. Din acest punct de vedere ar constitui un privilegiu față de ceilalți creditori, privilegiu care însă își găsește explicația într'un text precis de lege (art. 462 pr. c.). În nici un caz nu ar fi necesară ficțiunea transportului judiciar.

Trebue să admitem că debitorul păstrează în patrimoniul său creanța împotriva terțiului căci altfel nu s'ar putea explica dependența în care se află urmărirea de existența creanței aparținând creditorului urmăritor.

Dacă acesta, după ce validarea a rămas definitivă, se îndeustulează din altă urmărire începută concomitent cu prima, evident că validarea cade, o urmărire nemaifiind posibilă. Invers, dacă din urmărirea pe care o constituie poprirea, creditorul nu este acoperit, cu întreaga sumă poprită, el pentru rest își poate executa debitorul său.

Dacă acestea sunt caracterele și natura sentinței de validare, cum trebuie să aplicăm art. 68?

După cum am văzut mai sus, sentința de validare nu este decât un act de executare, conducând la tabloul de distribuție, care, numai el, constituie o atribuțiune exclusivă menită să îndeustuleze pe creditorii și să pună capăt urmăririi. Pe de altă parte, până în acest moment mai există creanța creditorului împotriva debitorului urmărit.

Așa fiind, acesta din urmă poate invoca legea lichidării datoriei, care lovește creanța de anulate eșalonări și moratorii de plată, iar poprirea, validată chiar definitiv, constituie o măsură de urmărire în ființă, care apasă asupra patrimoniului său și care urmează să fie desființată, potrivit art. 68.

O soluție contrară ar duce de altfel la rezultate nedrepte față de ceilalți creditori, popritori înainte de prima validare, care n'ar vedea urmări-

2) Garsonnet: Traité T. IV, p. 431.

3) Glasson, Tissier et Morel: Traité T. IV, p. 291.

rile desființate tot în baza art. 68 și n'ar mai putea veni la tablou, unde întreaga sumă ar reveni exclusiv celui ce a reușit să valideze. Ar reeși însă un privilegiu în favoarea acestuia, pe care nu-l justifică nici dreptul comun și nici legea lichidării.

O ultimă obiecțiune s'ar putea aduce: nu se violează autoritatea lucrului judecat, revenindu-se asupra unei sentințe rămase definitive și investite chiar cu formula executorie? Acea autoritate de lucru judecat „qui est la base de l'édifice social; la société ne repose pas seulement sur ce qui est juste, mais sur ce qui est fini” cum spunea un strălucit avocat din secolul XIX (*Hennequin*).

Art. 463 din pr. civ. admite contestațiile de orice natură și le socotește de competența instanței care a încuviințat poprirea. Cum însă legea nu limitează admisibilitatea acestor contestații, este evident că ele se vor putea face și după ce a intervenit sentința de validare și jurisprudența s'a pronunțat în acest sens.

Putem însă recunoaște cererilor întemeiate pe art. 68 din legea lichidării datoriilor, cel puțin valoarea unor contestații, care să poată desființa urmărirea în orice stadiu s'ar afla și cu aceasta ele se integrează într-o cale de atac, prevăzută și de dreptul comun.

Dr. VICTOR FINTEA

Avocat

UN RASPUNS

În nr. 17 din *Pandectele Săptămânale*, d-l Eugen Petit, consilier la Inalta Curte de Casație și director al acestei reviste de jurisprudență și doctrină, publică articolul: „Recomnadarea superiorilor”, arătând că Ministerul de justiție, a numit o comisiune care să propună modificările cele mai potrivite de adus legii de organizare judecătorească. Această comisiune a avizat la modificarea dispozițiunilor art. 123 din legea de organizare judecătorească, privitoare la recomandările superiorilor, ce se făceau în fiecare an prin Decembrie, de magistrații Inaltei Curți de Casație pentru consilierii dela Curțile de apel (ca și la curțile de apel pentru tribunale și judecătorii). Comisiunea sus amintită și-a dat avizul ca recomandările să nu se mai facă de Inalta Curte în secțiuni unite, ci de un număr mai restrâns de magistrați dela Casație. D-l consilier dela Inalta Curte, Eugen Petit, laudă sistemul recomandărilor, ca fiind o măsură bună și că numai „Inalta Curte în secțiuni unite poate să aprecieze mai bine meritele de muncă și pricepere ale acelor cari pronunță și redactează hotărârile supuse cenzurii ei și acest sistem ar avea și alte avantagii: magistrații mai tineri caută că fie bine notați de către superiorii lor, redactând cât mai complex hotărârile și având o purtare ireproșabilă în societate”.

Inalta Curte de Casație însă nu este pusă în situația de a cunoaște pe fiecare consilier de Curte de apel; este cu neputință ca într-o zi dela începutul lunei Decembrie să se facă cel puțin un fel de triaj și să se examineze situația fiecăruia din cei peste o sută de candidați. Chiar dacă se distri-

bue mai înainte cu 5—10 zile de ziua fixată, listele din cari se vor alege cei merituosi (votați), nu vom avea un rezultat mai bun atât timp cât înalții magistrați nu vor avea la dispoziție un cât mai complex material informativ și alte mijloace, prin cari să cunoască bine capacitatea, puterea de muncă, moralitatea fiecărui candidat. Pentru aceasta nu-i nevoie să ia parte toată Inalta Curte (secțiuni unite), ci s'ar putea îndeplini de un număr mult mai restrâns (5—7 ori 9 membri).

D-l consilier Eugen Petit este în contra „restrângerii” numărului pentru niște motive cari nu mi se par de loc temeinice: „dacă este vorba de intervenții lăaturalnice, apoi de sigur că, cu cât un colegiu este mai restrâns, cu atât stăruințele sunt mai ușor de realizat, putând avea efectul lor nenorocit”. (Vezi *Pandectele Săptămânale* nr. 17, pag. 437 rândul 25).

Nu pot pricepe la ce stăruințe se face aluzie... Răspundem categoric „intervenții lăaturalnice” sunt tot atât de imposibil de realizat și în cazul când colegiul ar fi restrâns la 2 membri. Acest argument trebuie considerat ca inexistent.

Prin restrângerea acestui colegiu — susține d-l Eugen Petit, — „i se dă compunerea aproape identică cu aceea a consiliului superior al magistraturii; organul care întocmește tablourile devine astfel același cu acela care face și recomandările, ori aceasta nu se poate”. Răspundem că prin faptul că prim-președintele și presidenții Inaltei Curți, cari fac parte din consiliul superior ar lua parte și la întocmirea tablourilor, aceasta ar fi în avantajul instituțiunei: mai multă armonie și o mai bună pregătire a lucrărilor Consiliului superior.

Se mai afirmă că prin reducerea membrilor s'ar accentua mai mult sentimentul răspunderii; la ceea ce d-l Eugen Petit răspunde că „această argumentare zdruncină din temelie...” secțiile-unite ale Inaltei Curți de Casație. Este adevărat că greșesc acei cari susțin că în acest caz, prin restrângerea membrilor, răspunderea este mai mare... dar reducerea membrilor colegiului la presidenți, inspectori și 3—4—5 consilieri trași la sorți din sânul Inaltei Curți, ar avea alt rezultat practic bun. Pentru a cunoaște mai bine pe magistrații inferiori, pe lângă rapoartele de inspecție, sentințele redactate, calificările șefilor respectivi de instanță (cari de multe ori nu corespund în mod fidel și exact realităților, din cauza unor animozități pentru unii, sau simpatii pentru alții), în afară de acestea ar fi de dorit ca înalții magistrați să primească cu bună voință pe magistrații mai tineri, inferiori, cari ar voi să-și prezinte personal lucrările, să-și expună doleanțele; acesta ar fi mijlocul cel mai loial pentru valorificarea drepților fiecăruia și în tot cazul mult mai onorabil decât intervențiile oamenilor politici, cari din nenorocire iau proporții tot mai mari.

Foarte frumos ne-o spune aceasta d-l consilier Eugen Petit în ultimul nr. 26 apărut din *Pandectele Săptămânale* pentru ca magistrații din tot cuprinsul țării să fie cunoscuți de către cei mai înalți din capitală, este bine ca cei dintâi să caute a păstra un cât mai intim contact cu aceștia din urmă. Astfel, dacă ei tipăresc vreo lucrare să le-o trimită, iar când vin în orașul de reședință al Curților (sau cei dela Curți în Capitală) să caute

a face cunoștință cu magistrații superiori. Care consilier s'ar supăra de o asemenea vizită?

„Este lesne de înțeles, că un magistrat va fi mai bine primit și ascultat mai cu bunăvoință de către colegii săi mai mari, când are astfel de atențiuni în decursul anilor, decât dacă apelează la dâșii numai în ajunul întocmirii tablourilor de recomandare sau a lucrărilor consiliului superior al magistraturei, care urmează să decidă asupra soartei sale”.

Iată o chestiune delicată, frumos arătată de d-l consilier Petit, dar ne permitem a întreba: nu este greu a te prezenta celor 60 înalți magistrați, cari sunt atât de ocupați și nu este mai practic și tot atât de util că acești 60 să delege, sau să designeze prin vot sau sorți pe 3—4 dintre domniile lor, cari împreună cu înalții preșidenți și inspectorii judecătorești, să primească, să asculte, să studieze dosarele, cazierile, rapoartele fiecărui magistrat; sacrificând acest număr mai restrâns și un timp mai îndelungat, fără ca ceilalți înalți magistrați să fie distrași dela lucrările d-lor? Preșidenții Inaltei Curți cunosc activitatea și purtarea multor magistrați, dela lucrările consiliului superior și dela comisia disciplinară.

Dacă consiliul superior al magistraturii ar avea lucrările pregătite de acest consiliu restrâns, s'ar face un pas înainte, o înlesnire, pentru ca înaintările să fie mai juste și mai bine meritate.

Dacă ședințele consiliului superior ar fi prezidate de primul președinte al Inaltei Curți de Casație, iar nu de Ministrul justiției, s'ar înfrîna de tot sau cel puțin s'ar diminua mult efectul intervențiilor la ajutorul oamenilor politici, — intervenții cari, din nenorocire, se practică pe o scară tot mai întinsă.

Prim-presedintele și preșidenții au posibilitatea de a cunoaște mai de aproape pe magistrații inferiori de oarece iau parte de drept atât în consiliul superior cât și în comisia de judecată, au puțină de a primi mai ușor și pot sacrifica un interval de timp destul de prețios și pentru aceasta.

De ce toți membrii Inaltei Curți să fie chemați a se pronunța asupra fiecărui candidat, când nu este nici timp pentru aceasta într-o singură zi din an în Decembrie, nici candidații nu se pot prezenta la toți cei 60 de consilieri ai Inaltei Curți, nici nu li se dă posibilitatea de a-i informa pe toți, nici de a le procura actele, mijloacele prin care să-i cunoască, să le aprecieze capacitatea, puterea de muncă, calitățile sufletești?

Cum se fac recomandările conform art. 123 la Inalta Curte și la Curtea de apel?

Sunt puși magistrații în fața actelor, dosarelor, fiecărui candidat (magistrat inferior)? se citesc rapoartele inspectorilor, cazierile, diferitele și multiplele hotărâri și felul cum sunt motivate? apoi în urmă se deliberază pentru fiecare în parte și se hotărăște? Nu! Se cere ca în 3—4 ceasuri, — sau în 3—4 zile dacă se distribuie tablourile din timp, — să sublinieze sau să șteargă, după niște criterii și norme extra-judiciare, din aduceri aminte, unele informații culese cu puțin înainte dela unii colegi, cari cu ocazia aceasta se transformă în fervenți propagandiști. Cu un cuvânt, aceste tablouri cu recomandări nu sunt rezultatul examinării și studierii unor acte, rapoarte, do-

sare, în urma cărora să urmeze o deliberare și apoi hotărârea.

Se spune că magistrații dela Curtea București au șanse mai mari fiind mai de aproape cunoscuți, apreciați și recomandați în număr mai mare.

Se mai spune că unii magistrați dela Curți de apel n'au fost recomandați de Inalta Curte și totuși au fost înaintați și azi se prenumără printre cei mai distinși membrii ai Inaltei Curți. Că au mai fost consilieri de Curte de apel, cari au fost trecuți pe tablou în 1932 ca distinși, iar în 1933 n'au mai fost recomandați, bine înțeles magistrați cari și în 1933, ca și mai înainte, și-au făcut tot atât de bine și conștiincios datoria, cu aceeași pricepere, putere de muncă, spirit de imparțialitate, independență... în fine, cu toate calitățile sufletești intacte...

S'a comis vreo eroare? În 1932 când au trecut? Sau când au fost omiși în 1933?

S'ar putea preveni această situațiune, care este descurajătoare pentru magistrații inferiori.

Ar fi fost bine, ca să se formeze o listă pentru „consilierii de Curte de apel, cari au fost trecuți pe tablou și numai în caz când s'ar putea imputa ceva acestor magistrați, în timpul dela trecerea pe tablou și până la noua votare, să fie șterși de pe această listă, dar numai dacă o majoritate absolută opinează (votează) că în răstimp a pierdut cunoarea de a mai figura pe tablou.

D-l consilier Eugen Petit termină articolul cu concluziunea că legea ar trebui modificată în sensul ca tablourile astfel întocmite să devie obligatorii pentru Ministrul de justiție și Consiliul superior al magistraturei. Rămânem la părerea ca aceste liste deocamdată să nu fie obligatorii și ar fi bine, — dacă, pe lângă reglementarea și altor norme, — s'ar întocmi de un colegiu mai restrâns, care ar putea sacrifica un timp mai îndelungat pentru aceste lucrări, cari ar putea primi, sau vin în contact cu Ministerul, prin consiliul superior, comisiunile disciplinare, cum sunt prim-presedintele, președinții și inspectorii.

D. consilier Eugen Petit, ale cărui multe și interesante chestiuni juridice publicate, le urmăresc de aproape, a mai scris un articol în acest sens în „Curierul Judiciar” nr. 10 din 13 Martie 1927, pe atunci consilier la Curtea de apel din Iași. Pentru motive bine susținute și atunci, d-l consilier Petit cerea ca să se respecte dispozițiunile art. 123 din legea de organizare judecătorească, în așa fel ca ele să devină obligatorii, adică Consiliul superior să nu mai recomande și Ministrul să nu mai poată alege și înainta pe nici un magistrat, care nu a figurat pe listele de prezentare.

Am răspuns atunci („Curierul Judiciar” nr. 13 din 3 Aprilie 1927) și susținem și astăzi că listele de prezentare (tablourile) întocmite conform art. 123 din legea de organizare judecătorească, să fie o indicațiune (consultativă) pentru cei 2 factori decisivi: Ministrul de justiție și Consiliul superior al magistraturii, ale căror atribuțiuni sunt încă susceptibile de unele modificări.

Necesarmente să se dea preferință celor cari figurează pe tablouri, dar nu cu excluderea altora cari îndeplinesc condițiunile legale. Atunci ar trebui șters din legea de organizare judecătorească și articolul 108 alin. II.

Legea nu prevede obligativitatea acestor tablo-uri și în cazul excepțional, când Consiliul superior ar recomanda și Ministrul ar alege și înainta pe un magistrat care nu figurează de loc pe tablou, vor face aceasta cu dreptul, autoritatea și prestigiul ce le acordă legea Ministrului de justiție și acestui înalt consiliu compus din prim-președintele Inaltei Curți de Casație, cei 3 președinți și 2 inspectori ai supremei Curți, și 11 prim președinți ai Curților de apel din țară, sub președinția Ministrului de justiție.

AUREL SAFIRESCU
Consilier la Curtea de apel Brașov

RECENZIE

PETRE PANDREA, *Psichanaliza judiciară* (Colecția Analelor Române nr. 18) ed. *Cultura Românească*, 131 pag

Un studiu de un deosebit interes, atât prin noutatea subiectului, cât și prin orizonturile vaste pe cari le deschide. În afară de practica cercetării infractorilor care adesea se reduce la căi materiale de fapt, dl Pandrea propune mijloace de ordin pur intelectual, sugerează noi metode materiale fără a constitui vreo vioțentare, din cari cercetătorul să deducă adevărul. Ceiace Porfir Petrovici, tipul judecătorului de instrucție analist, pune în aplicare, ceiace judecătorul Sebastian experimentează în interogatoriile arestaților săi pe cari încearcă să-i capteze recomandându-se și întinzându-le mâna, autorul formulează științific.

Pornind de la premisele existenței subconștientului care se exteriorizează prin numeroase manifestări și a fenomenului cunoscut sub denumirea de „refulare”, autorul preconizează cercetarea indivizilor, și în special înaintea instanțelor penale sau a organelor de poliție judiciară, prin mijloace de psihanaliză. Documentându-se pe o bogată exemplificare practică și principii științifice, cercetează pe rând manifestările simptomatice ale individului și în special lapsusurile, fenomenele de uitare, erorile de lectură sau scris și diferite alte acte caracteristice și determinante în stabilirea faptelor pe cari cel cercetat caută să le ascundă.

Metoda psihanalitică credem că va putea fi încercată cu succes atunci când acei care o aplică este îndejuns de vigilență și pregătit, experimentând-o în special la cazurile așa numite „delicte”, când rafinamentul sau lipsa altor indicii, îl ajută pe infractor să scape de rigoriile legii. Judecătorul de instrucție va trebui să fie un bun analist, și o minte cuprinzătoare a tuturor manifestărilor celui cercetat, pentru că prin reținerea și coordonarea acestor fapte să poată găsi acele elemente cari prezintate în întrebări, să nu poată atrage decât recunoașterea infracțiunii.

În capitole separate, autorul cercetează caracterul urmelor materiale lăsate de infractori și cari sunt cunoscute sub denumirea „cărți de vizită”, apoi conceptul de „mit juridic”, în fine, analizează subconștientul așa cum se află în romanul lui Leonardo da Vinci și al lui Panait Istrati.

Lucrarea nouă, atât în ce privește principiile expuse și a căror aplicare se preconizează, cât și prin faptul că în literatura juridică română este cea dintâi din acest domeniu, este indispensabilă oricărui serios cercetător, indicând posibilități de pătrundere în adâncul sufletului și de a înțelege manifestările involuntare ale indivizilor, atât de utile pentru cunoașterea caracterelor și, în aplicația practică, pentru aflarea unor fapte pe cari autorul lor nu voiește să le recunoască.

RADU DIMIU
Judecător Trib. Ilfov

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I a

Audiența dela 22 Mai 1934

Președinția d-lui S. TIPEL, Consilier

Aristide Cantorichi cu Teatrul Național din Craiova

Decizia Nr. 572 Dos. 419/934.

Judecătorii de muncă. Competință. Dacă artiștii teatrelor naționale sunt pasibili de jurisdicțiunea muncii cu privire la litigiile referitoare la existența sau executarea contractelor ce le au cu Administrația Teatrelor? Art. 1, 4, 5, 9 legea jurisdicției de muncă, art. 44 și 120 legea de org. a Teatrelor Naționale din 1930.

Teatrele Naționale, potrivit legii lor de organizare din 10 Iulie 1930, fiind persoane juridice și constituind servicii publice cu gestiune autonomă și patrimoniul separat, sunt „patroni” în sensul art. 5 al. 5 din legea jurisdicțiunii muncii, iar artiștii fiind angajați cu contract, pe timp limitat, conform art. 44 și urm. din legea teatrelor, intră în categoria acelor care, după art. 4 din legea dela 15 Febr. 1933 sunt supuși, în ce privește conflictele relative la muncă, jurisdicțiunii înființate prin această lege.

Așa dar, în speță recurentul—fiind necontestată calitatea sa de artist pensionar al Teatrului Național din Craiova—cerând o sumă de bani reprezentând diferența dintre pensia ce i s'a fixat și salariul de artist la care avea dreptul și preținzând în acelaș timp ca teatrul să fie obligat a-l angaja cu contract până în 1940, este cert că litigiul are la bază un conflict de muncă între recurent pe deoparte ca salariat și Teatrul Național, pe de altă parte, ca patron, conflict referitor la existența și executarea unui contract de angajament, astfel că atât din punctul de vedere al persoanelor cât și materiei este de competența judecătoriei de muncă.

Curtea.

Asupra recursului făcut de Aristide Cantorichi în contra deciziunii Curții de apel Craiova s. I. nr. 22 din 1934;

Văzând motivele de casare I, II și III:

I. Denaturare de acte; omisiune esențială; violarea art. 1 și 9 din legea pentru înființarea jurisdicțiilor de muncă din 1933.

După cum constată și Curtea de apel în partea introductivă a deciziei sale, obiectul acțiunii noastre se compune din următoarele puncte:

a) Constatându-se că punerea mea în retragere din oficiu a fost ilegală, pentru motivele arătate în acțiune, să mi se plătească daunele provenite din diferența dintre pensia ce primesc și salariul ce mi s'ar fi cuvenit; b) să fie obligat părțile să-și execute obligația impusă de art. 120 legea teatrelor de a mă angaja cu contract, iar ca mijloc de constrângere, să fie obligat teatrul Național a-mi plăti câte 500 lei pe fiecare zi de întârziere, daune cominatorii; c) să-mi plătească daunele provenite din diferența dintre pensie și salariu, dela intentarea acțiunii și până la efectivă executare de către părțile obligatei prevăzute de art. 120. Am susținut la Curtea de apel că potrivit art. 1 și 9 din legea jurisdicției de muncă din 1933, judecătoria de muncă este competentă a judeca numai conflictele derivând dintr'un con-

tract de muncă. Prin urmare, cea dintâi condiție cerută de lege pentru determinarea competenței acestor instanțe speciale, este existența unui contract de muncă; adică, situația celui care reclamă trebuie să fie contractuală. Am arătat și dovedit Curții de fond că, în speță, nu există un contract, pentru că subsemnatul am fost pus în retragere, mai înainte ca Regia Autonomă a Teatrului Național să-și fi executat obligația impusă de art. 120 'legea teatrelor, de a mă fi angajat cu contract. În astfel de situație, lipsind însăși baza legală care determină competența jurisdicției de muncă, nici nu poate fi vorba de competența acestei instanțe. Prin urmare, era cazul de a se fi înăturat de plano, competența judecătorei de muncă; nu există contract, nu există competența jurisdicției speciale, de muncă. Curtea de fond, nu numai că nu examinează această susținere a mea, dar denaturează complectamente textul clar al concluziilor mele scrise, conform concluziilor orale, la care însăși Curtea se referă prin decizia sa și îmi atribuie că aș fi cerut să se constate tocmai contrariul de cele susținute în realitate și anume: existența unui contract intervenit între subsemnatul și Teatrul Național, și că daunele reclamate de mine ar fi rezultate din existența unui astfel de contract. Denaturarea săvârșită de Curte este prea grosieră. Curtea denaturează nu numai concluziile mele categorice prin care am susținut că nu există un contract, dar Curtea mai denaturează chiar propriile sale constatări pe care le făcuse anterior, în sensul că am cerut să fie obligat părțile de a mă angaja cu contract conform art. 120. În orice caz, Curtea omite a se pronunța asupra acestei susțineri a mea, care era de natură a schimba soluția Curții. Curtea mai violează și art. 1 și 9 'legea jurisdicției de muncă.

II. Exces de putere; omisiune esențială, violarea art. 1 și 9, 44 și 45 'legea jurisdicției de muncă din 1933' cum și violarea art. 120 al. 2 de sub nr. 3 al art. 120 'legea Teatrelor din 1930,

a) Am susținut la Curtea de fond că, chiar dacă ar fi existat un contract între mine și Teatrul Național, totuși nici în acest caz nu ar fi fost posibilă competența judecătorei de muncă, din cauza materiei deduse judecării prin acțiunea mea. Într'adevăr, pentru rezolvarea cererii mele de daune, instanța de judecată trebuie să stabilească în prealabil ilegalitatea, inexistența scoaterii mele la pensie din oficiu.

Nu este posibil ca o judecatorie de muncă să rezolve o astfel de materie, pentru că potrivit art. 1 și 9 'legea jurisdicției de muncă, judecătoriile de muncă nu pot judeca decât numai diferende provenite din neexecutarea vreunei obligații derivând dintr'un contract de muncă. Am demonstrat înaintea Curții de apel că o scoatere la pensie din oficiu, nici nu poate face obiectul unui contract.

O scoatere la pensie din oficiu este mai presus de voința părților; ea se face chiar contra voinței ambelor părți. Expresiunea „din oficiu“, înseamnă „din oficiul legii“; aceasta exclude ideea de contract. Punerea în retragere din oficiu este deci o măsură ordonată de lege, nu în interesul Teatrului Național ca patron particular ci pentru apărarea intereselor superioare ale instituției publice, care este Teatrul Național. De aceea vedem că scoaterea la pensie din oficiu este reglementată numai prin lege. Art. 120 al. II de sub nr. 3 'legea Teatrelor din 1930, spune imperativ: „Contractele astfel încheiate vor putea lua sfârșit numai prin atingera termenului, prin pensionare, care nu se va putea face decât în conformitate cu prevederile titlului V din prezenta lege și pentru motivele indicate de art. 96 și 97.

Așa dar, legea nu lasă la libertatea părților de a reglementa ele prin contractul lor, această materie. Era firesc: fiind vorba de apărarea unui interes superior al unei insti-

tuții publice, nu se putea ca legea să-l lase la liberul consimțământ al părților.

Materia aceasta a pensionării din oficiu, nefăcând obiectul unui contract, și chiar neputând face obiectul unui contract și deci nici al unei transacții între părți, nu este posibilă competența judecătorei de muncă, nu numai pentru că conform art. 9, 'legea jurisdicției muncii, aceste instanțe speciale au o competență limitată în ce privește materia, numai la conflicte derivând din contracte de muncă dar și pentru motivul că potrivit art. 44 și 45 ale citatei legi, judecătoriile de muncă nu pot rezolva decât acele diferende care pot fi aplanate prin reconcilierea părților. Nu este posibilă o reconciliere în materia aceasta impusă de lege și reglementată numai prin lege. Curtea de apel nu se pronunță de loc asupra acestui motiv al apelului meu, iar omisiunea este esențială pentru că soluția pe care ar fi putut-o da Curtea, dacă ar fi examinat acest motiv, ar fi putut fi, alta, în sensul arătat mai sus. Curtea deci, săvârșește o omisiune esențială și în tot cazul violează dispozițiunile art. 1 și 9, 44 și 45 'legea jurisdicției de muncă, cum și art. 120 al. II sub nr. 3 'legea din 1930.

b) Am mai susținut că nu poate fi vorba de competența unei judecătorei de muncă și din cauza că prin acțiune am formulat și capătul acesta de cerere; să fie obligat părțile să-și execute obligația impusă de art. 120 'legea Teatrelor de a mă încadra efectiv în personalul artistic, încadrare care constă în angajarea mea cu contract. Curtea de apel nu se pronunță de loc nici asupra acestui motiv al meu, pe remptoriu. Omisiunea este esențială, pentru că potrivit art. 1 și 9 'legea jurisdicției muncii, judecătoriile de muncă sunt competente a judeca conflicte derivând din contracte încheiate dar în nici un caz de a impune dânsa, unui patron, facea unui contract, în contra voinței acestuia. Potrivit art. 9, judecătoria de muncă se abilește mai întâi dacă există sau nu un contract de muncă încheiat prin liberul consimțământ al părților; iar după aceea examinează dacă există vreo abatere dela vreuna din obligațiile contractuale. De aci rezultă că o măsură ca aceasta, de a obliga o parte ca să contracteze cu cealaltă, nu o poate lua decât numai o instanță cu competență nelimitată în ce privește materia. Chestiunea, dacă se poate lua această dispoziție de către judecată, este o chestiune de fond.

III. Am susținut la Curte că chiar dacă ar fi existat un contract între mine și Teatrul, totuși întrucât un astfel de contract este impus de lege, iar nu liber consimțit de părți (art. 120 al. 3 spune textual: vor fi în mod obligator angajați cu contracte, ale căror condițiuni esențiale vor fi următoarele); contractul este nu numai impus de lege dar chiar clauzele contractului sunt și ele impuse de lege; înseamnă că în realitate, situația unui artist angajat în mod obligator, conform art. 120, derivă din lege; contractul este numai de formă; el doar reproduce dispozițiile legii. În orice caz, cel puțin în ce privește pensionarea din oficiu, ea neputându-se face decât numai după normele stabilite de lege, și dela care părțile nu pot deroga, înseamnă că materia aceasta, chiar în ipoteza existenței unui contract, nu poate fi de competența judecătorei de muncă, pentru că această materie nu derivă și nici nu poate deriva dintr'un contract.

Nici asupra acestui punct susținut de mine, Curtea de apel din Craiova nu se pronunță, săvârșind prin aceasta o omisiune esențială, întrucât dacă Curtea ar fi avut în vedere aceste susțineri ale mele, ar fi putut să dea o altă soluție și care cred că nu putea fi decât aceea susținută de mine în prezentul motiv de recurs.

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs din care rezultă că recurentul a chemat în jude-

cată Teatrul Național din Craiova cerând: 1) să fie obligat la plata sumei de 100.000 lei daune, reprezentând diferența între pensia de 4.940 lei și leafa de artist de 13.000 lei pe timpul dela 1 Septembrie 1930, data punerii sale în retragere și până la 23 Martie 1933, data acțiunii; 2) să se respecte obligațiile impuse de art. 1 din legea de la 1930 și în consecință să fie angajat cu contract până la 1940, când va urma să fie scos la pensie cu suma de 13.000 lei, salariul ce-l avea la data intrării în vigoare a legii; 3) să i se mai plătească 500 lei pe zi daune cominatorii și în fine 4) până la reintegrare să i se plătească diferența dintre pensie și leafă;

Că tribunalul și-a declinat competența de a judeca această acțiune în favoarea judecătoriei de muncă Craiova, iar Curtea de fond respingând apelul recurentului a confirmat hotărîrea primei instanțe;

Că pentru a da această soluțiune Curtea din examinarea art. 1, 2, 3 și 44 al. 1 din legea pentru organizarea pe baze autonome a teatrelor și operelor române din 1930 stabilește că Teatrul Național din Craiova având o vechime de peste 50 ani, se administrează sub formă de regie autonomă, personalul artistic al său fiind angajat cu contract după criteriul libertății convențiilor;

Că legea pentru înființarea și organizarea jurisdicției muncii din 15 Februarie 1933 prin art. 1 a instituit judecătoria pe lângă camerele de muncă pentru soluționarea pe cale de conciliere sau de judecată a conflictelor relative la muncă, dintre patroni de o parte și lucrători sau funcționari particulari de altă parte; iar prin art. 4 între alte conflicte se prevăd și acele referitoare la existența sau inexistența, la executarea sau neexecutarea unui contract de muncă individual, etc.;

Că în atare situațiune, Curtea motivează că întrucât daunele cerute prin acțiune rezultă din existența unui contract, care ar fi sau ar urma să fie încă în curs, conform legii teatrelor din 1930, — contract intervenit între recurent ca funcționar particular și Teatrul Național Craiova, — iar pe de altă parte acțiunea fiind introdusă la 23 Martie 1933, deci ulterior intrării în vigoare a legii pentru înființarea jurisdicției muncii, judecata acestei acțiuni este de competența judecătoriei de muncă;

Având în vedere că prin motivul I de casare recurentul critică această soluțiune pentru denaturare de acte, omisiune esențială și violarea art. 1 și 9 din legea pentru înființarea jurisdicției de muncă susținând că, deși a arătat în concluziuni că nu a avut vreun contract cu Teatrul Național, totuși Curtea stabilește existența contractului;

Că prin motivul II de casare recurentul pretinde că întrucât pensionarea artiștilor este reglementată prin legea din 1930, ea nu putea forma obiectul unui contract și în tot cazul diferendul neputând fi rezolvat pe cale de conciliere, nu era de competența judecătoriei de muncă; că instanța de fond neocupându-se de această chestiune a săvârșit o omisiune esențială și a violat art. 1, 9, 44 și 45 din legea jurisdicției de muncă și art. 120 din legea teatrelor; că cel puțin pretențiunea sa de a fi angajat conform art. 120 din legea teatrelor, nu deriva dintr'un contract;

Că însă Curtea nu s'ar fi ocupat nici de această chestiune, iar prin motivul III de casare se pretinde că situația unui artist fiind reglementată prin lege, litigiul trebuia judecat de instanțele ordinare, chiar și în ipoteza existenței contractului, chestiune care de asemenea n'a fost examinată de Curte;

Considerând că art. 1 din legea pentru înființarea și organizarea jurisdicției de muncă din 15 Februarie 1933, prevede că se instituie judecătoria de muncă pentru soluționarea pe cale de conciliere și de judecată a conflictelor relative la muncă dintre patroni de o parte și lucrători sau funcționari particulari de altă parte;

Că art. 4 dispune că sunt supuși jurisdicției acestor instanțe patronii, lucrătorii, funcționarii particulari și asimilații lor, iar prin art. 5 al. 3 se precizează că sunt considerați ca patroni societățile, asociațiile, organizațiile, grupările sau instituțiile care nu urmăresc realizarea unor foloase pecuniare sau patrimoniale, instituțiile de utilitate publică, precum și întreprinderile publice, indiferent dacă ele sunt exploatate direct de către autorități publice sau dacă sunt comercializate;

Că în fine, în ce privește competența din punctul de vedere al materiei art. 9 prevede că judecătoriile de muncă judecă indiferent de valoarea litigiului, conflictele, cu privire la existența sau neexistența, la executarea sau neexecutarea unui contract individual de muncă intrând în special în această categorie toate conflictele relative la salarii și la alte indemnizații la începerea, continuarea și încetarea muncii, etc.;

Considerând că Teatrele Naționale, astfel cum au fost organizate prin legea din 10 Iulie 1930, fiind persoane juridice și constituind servicii publice cu gestiune autonomă și patrimoniul separat, sunt „patroni” în sensul art. 5 al. 3 din legea jurisdicției de muncă, iar artiștii fiind angajați cu contract pe timp limitat conform art. 44 și urm. din legea teatrelor, intră și ei în categoria acelor care după art. 4 din legea dela 15 Februarie 1933 sunt supuși în ce privește conflictele relative la muncă, jurisdicțiunii înființate prin această lege;

Că, așa fiind și întrucât în speță este necontestat că prin acțiune, recurentul în calitate de artist pensionar al Teatrului Național din Craiova, a cerut ca daune o sumă de bani reprezentând diferența dintre pensia ce i s'a fixat și salariul de artist la care ar avea dreptul, pretinzând în același timp ca teatrul să fie obligat a-l angaja cu contract, până în 1940, în atare situație este cert că litigiul are la bază un conflict de muncă ivit între recurent de o parte ca salariat și Teatrul Național de altă parte ca patron, conflict referitor la plata diferenței de salariu și la existența și executarea unui contract de angajament;

Că față de cele ce preced, Curtea de apel bine și legal a decis că acțiunea atât din punct de vedere al persoanelor cât și din punctul de vedere al materiei este de competența judecătoriei de muncă, așa că motivele de casare fiind neîntemeiate recursul urmează să fie respins cu cheltuieli de judecată care prin apreciere se fixează la suma de 2000 lei;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audența dela 13 Martie 1934

Prezidenția d-lui D. G. LUPU Prezident

Regia Autonomă C. F. R. cu Soc. an. Saturn și Ministerul de Finanțe

Decizia Nr. 617

Transport. Mărfuri ajunse la destinație. Distrugerea lor de un incendiu în depozitul cărașului. Neremitarea scrisorii de trăsură și nici plata taxelor de transport. Dacă destinatarul are dreptul de a reclama valoarea mărfurilor distruse dela C. F. R.? Art. 421 și 423 cod. com. Art. 61 al. 3 Regulamentul de transporturi internaționale.

Art. 421 și 423 cod. com. nu condiționează exercițiul dreptului destinatarului asupra acțiunilor ce derivă din transport nici de plata taxelor de transport nici de ridicarea scrisorii de transport ci, dimpotrivă, din moment ce mărfurile au ajuns la destinație au ca o consecință legală transferarea în mod automat a drepturilor expeditorului asupra destinatarului, care este investit definitiv și exclusiv cu toate drepturile rezultând din contractul de transport și ca atare orice obligațiune a cărașului față de expeditor încetează și el nu va mai putea să-i execute ordinele sau dispozițiunile ce ar lua cu privire la transport și nici să plătească despăgubiri pentru eventualele pierderi sau degradări, fără să se expună la daune față de destinatar.

Regulamentul de transport nu derogă dela aceste principii. Art. 61 al. 3, confirmă dreptul de acțiune al destinatarului necondiționat decât de momentul sosirii mărfii la destinație, când destinatarul are dreptul de a cere C. F. (cărașului) să i se remită scrisoarea de trăsură sau să i se elibereze marfa.

Prin urmare, în speță, mărfurile a căror valoare s'a cerut de către destinatar prin acțiune, fiind ajunse la destinație și au ars în depozitul vămei, cu drept cuvânt instanța de fond a hotărât că destinatarul are dreptul la valoarea mărfurilor ajunse la destinație, indiferent dacă destinatarul eră sau nu în posesiunea scrisorii de cărat sau a plătit taxele de transport, astfel că recursul făcut de Regia Aut. C. F. R. este nefondat.

Curtea deliberând,

Asupra recursului introdus de Regia Autonomă C. F. R. împotriva deciziei nr. 98 din 17 Mai 1933 a Curții de apel București secția I-a:

Văzând motivul de recurs în cuprinsul următor:

Violarea și greșita interpretare a art. 432 și 433 cod. com. 61, 66 și 70, 85 regulamentul de transport, 15 și 26 din convenția internațională de transporturi.

În adevăr, potrivit textelor mai sus indicate, dreptul de a reclama o marfă transportată aparține aceluia care are și dreptul de dispoziție asupra acelei transport.

Acest drept de dispoziție aparține expeditorului atât timp cât destinatarul nu a achitat taxele de transport, și nu a ridicat scrisoarea de trăsură dela casă.

În speță dreptul de dispoziție aparține predătorului și nu Societății Saturn care era destinatarul transportului.

Având în vedere că, din decizia atacată cu recurs rezultă că soc. an. română „Saturn” pentru

industria textilă din România, chemând în judecată Regia Autonomă C. F. R. și Ministerul de finanțe, pentru a fi obligați solidar la plata sumei de lei 542.546,79 ce reprezintă valoarea a 23 colete torturi de lână expediate ei din Polonia cu scrisoarea de trăsură nr. 31.170 din 25 Iulie 1930, arse de incendiul din noaptea de 14 August 1930 dela vama București-Intrepozite, unde transportul fusese descărcat, tribunalul Ilfov s. I com. prin sentința nr. 1377 din 1932 a admis în totul acțiunea în contra Regiei Autonome C. F. R. precum și cererea de chemare în garanție a acesteia, obligând Ministerul de finanțe în calitate de depozitar responsabil al mărfurilor incendiate a plăti la rândul său C. F. R. suma la care aceasta a fost obligată către reclamantă: că, Curtea de apel București secția I-a, prin decizia supusă recursului, a respins ca nefondate apelurile introduse de ambele părți;

Pentru a ajunge la această soluțiune și în legătură cu motivul de recurs, Curtea de apel respingând obiecțiunea Regiei Autonome C. F. R. prin care pretindea că, destinatarul reclamantă nu ar avea o acțiune în reclamarea transportului, de oarece nu a ridicat scrisoarea de trăsură și nu a achitat taxele de transport, motivează însușindu-și considerentele primei instanțe că, din moment ce este necontestat că mărfurile au ars după ce au ajuns la destinație, indiferent de faptul dacă destinatarul este în posesia scrisorii de trăsură sau a plătit taxele de transport, dânsa este în drept, în conformitate cu art. 432, 421 al. I c. com. și 61 al. 3 din regulamentul de transport, a exercita toate drepturile derivând din contractul de transport, precum și acțiunea în despăgubire.

Având în vedere că, prin motivul reprodus mai sus, recurenta Regia Autonomă C. F. R. pretinde că Curtea de apel, respingându-i apărarea dedusă în fața sa ar fi violat și greșit interpretat art. 432, 433 c. com. 61, 66, 84 și 85 din regulamentul de transport, 15 și 26 din convenția internațională de transporturi, deoarece dreptul de dispoziție asupra transportului și în consecință acțiunea în despăgubire a mărfurilor transportate, aparține expeditorului, iar nu destinatarului, atât timp cât acesta nu a achitat taxele de transport și nu a ridicat scrisoarea de trăsură dela casă;

Considerând că, deși este exact în materie de transporturi că, odată ce mărfurile au ajuns la destinație și destinatarul a achitat cărașului cheltuielile ce grevează transportul, obținând dela acesta scrisoarea de trăsură, toate drepturile derivând din contractul de transport precum și acțiunile de despăgubire, trec asupra destinatarului în mod exclusiv și definitiv, totuși nu este mai puțin adevărat că, nu numai prin acest singur mijloc de aderare la transport (plata taxelor și remiterea scrisorii de cărat) destinatarul poate să-și creeze dreptul de dispoziție asupra transportului în locul expeditorului ci și prin alte manifestări, cari să învedereze însă formal voința destinatarului vădită de a intra în posesiunea mărfii sau de a accepta transportul;

Considerând că, în sensul celor arătate mai sus, art. 421 și 432 c. com. sunt categorice în această privință și nu condiționează câtuși de puțin exercițiul dreptului destinatarului asupra acțiunilor

ce derivă din transport numai de plata taxelor sau de ridicarea scrisorii de trăsură, că dimpotrivă, din combinațiunea acestor texte, rezultă că din momentul în care mărfurile au ajuns la destinație — fie că destinatarului i s'a remis scrisoarea de cărat care a însoțit transportul, fie că acesta însuși a cerut cărașului să-i predea scrisoarea de trăsură și mărfurile sosite sau eventual a cerut în justiție valoarea lor și daune, toate aceste acte reliefând intențiunea destinatarului de a primi și dispune de transport, au ca consecință legală cum este și firesc, transferarea în mod automat a drepturilor expeditorului asupra destinatarului, care în acest chip s'a investit definitiv și exclusiv cu toate drepturile rezultând din contract și ca atare orice obligațiune a cărașului față de expeditor încetează și el nu va mai putea să-i execute ordinele sau dispozițiunile ce ar lua cu privire la transport și nici să plătească despăgubiri pentru eventualele pierderi sau degradări fără a se expune la daune față de destinatar.

Considerând că, nici regulamentul de transport nu derogă dela principiile expuse mai sus; că în adevăr, prin art. 61 al. 3 confirmându-se dreptul de acțiune al destinatarului necondiționat decât de momentul sosirii mărfurilor la destinație, se arată că, după sosirea mărfii la stația de destinație destinatarul are dreptul de a cere căiei ferate să i se remită scrisoarea de trăsură și să i se elibereze marfa:

Că față de aceste considerațiuni și întrucât în speță este necontestat că mărfurile a căror valoare s'a cerut de către destinatar prin acțiune, au fost ajunse la stația de destinație în al cărui depozit au și ars, cu drept cuvânt și fără a viola textele invocate prin recurs, Curtea de apel a hotărât că destinatarul are dreptul de a reclama în justiție valoarea acelor mărfuri după ajungerea lor la destinație, indiferent de faptul dacă era sau nu în posesia scrisorii de cărat, care nu constituie singurul element pentru ca această acțiune să-i aparțină în mod exclusiv.

Că așa fiind, motivul devine nefondat iar recursul cătă a se respinge acordându-se intimăței societăți prin apreciere 3000 lei cheltueli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul făcut de Regia Autonomă C. F. R. etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI SECȚIA III a

Audiența dela 22 Februarie 1933.

Preșidenția d-lui A. BOGDAN, președinte

Margareta N. Dianu și a. prin avocații Mircea Djuvara, C. C. Stoicescu, Al. Velescu și M. Rămniceanu cu Soc. anon Steaua Română prin avocații Istrati Micescu,

M. Stern și Solacolu

Decizia civilă nr. 59

Contract de concesiune petroliferă. Incetarea voluntară a lucrărilor de exploatare de către concesionar. Convenție de restrângere a producției încheiată voluntar între societățile petrolifere. Inopozibilitatea concedentului. Redevența minimală. Aplicabilitate numai în cazuri de încetare sau micșorare fortuită a producției. Executare cu bună credință a contractului. Daune derivând din micșorarea exploatarei. Obligație de despăgubire a concedentului.

Contractul de concesiune petroliferă este comutativ pentru că cuprinde drepturi și obligații reciproce. Dacă în faza de explorare reușita găsirii petrolului depinde de un eveniment nesigur, după asezarea sondelor dreptul proprietarului la redevență depinde numai de exploatarea lor până la epuizarea zăcămintelor. Exploatare care nu poate fi potestativă fiindcă părțile n'au convenit ca plata redevenței să depindă de voința debitorului.

De asemenea fixarea unei redevențe minimale nu face ca obligația de plată a ei să fie alternativă sau condițională; plata redevenței minimale are loc numai când producția sondelor ar fi prea mică încât redevența ar fi inferioară acelei sume sau când n'ar mai produce nimic, iar nu și atunci când concesionara ar găsi că ar fi în interesul său să înceteze exploatarea.

Ținând seama de indicațiile art. 970 cod. civ. în interpretarea contractelor, e de esența contractului de concesiune petroliferă că obligația principală a concesionarului este de a forța pentru a da de petrol și după ce explorarea a reușit, să exploateze sondele cât mai intens spre a-și putea primi concedentul drepturile sale.

Curtea,

Asupra apelurilor făcute de Margareta N. Dianu azi Păcleanu, N. Dianu, personal ca uzufructuar dotal, Ioan I. Simionescu-Anastasiu, Marieta Simionescu, Sofia Gh. M. Popovici și Mihail S. Mătăsaru, în contra sentinței civile cu nr. 787 din 1931, pronunțată de tribunalul Ilfov, secția 4-a civ. c.

Din desbateri și lucrările aflate în dosar, reese în fapt, că, Profira Păcleanu și Paulina Căpitan I. Simionescu, împreună cu soțul, autorii apelanților, au concesionat, în 1906, societății intimăței „Steaua Română”, pentru exploatarea petrolului, moșia lor indiviză „Mărgărit”, situată în comuna Beceni, jud. Buzău, prin actul autentificat de trib. Ilfov secția notariat, la nr. 4197 din 22 Aprilie 1906. Prin acest act, părțile au convenit, între altele, ca termenul să fie de 20 ani, cu prețul de 11.000 lei și o redevență de 8% pe an, pe primii 10 ani, și restul termenului câte 9% pe an, asupra produsului brut al petrolului extras din pufuri și sonde și că în termen de 18 luni să înceapă lucrarea unei sonde.

În aceeași zi, numitele au încheiat cu intimata un al doilea act de concesiune, autentificat de același tribunal la nr. 4198 din 1906, pentru un nou termen de 20 ani, cu începere dela 22 Aprilie 1926 și cu redevență de 12½ pe an, iar în cazul când sondele n'ar produce nimic, sau producțiunea ar fi inferioară sumei de 32.000 lei, atunci proprietarii vor primi ca redevență, acea sumă plătită în rate trimestriale, Moștenitorii defunctei Paulina Căpitan I. Simionescu, au cerut în 1925, anularea acestui act, pe motivul că a fost încheiat cu călcarea dispoz. legii consolidărilor petrolifere, care oprește concesionarea terenurilor dotale, cum era în speță, pe un termen mai mare de 20 ani. Acest proces s'a tranșat prin tranzacția încheiată de părți la 30 Iunie 1925 și prin care reclamantii de atunci, au recunoscut ca valabil acel act de concesiune și arendare.

Pe moșia concesionată, societatea a forat 26 sonde, și până la 21 Iunie 1930, a plătit redevența cuvenită apelanților dela petrolul extras. Dela acea dată însă a încetat exploatarea sondelor de pe proprietatea numiților, ceea ce a determinat pe moștenitorii defunctei Simionescu, ca în ziua de 24 Decembrie 1930, să notifice prin Corpul Portăreilor tribunalului Ilfov, invitația de a le comunica care a fost producțiunea sondelor dela 1 Septembrie 1930, și să le remită cupoanele cuprinzătoare de redevențele cuvenite.

La această notificare societatea a răspuns, prin scrisoarea din 2 Ianuarie 1931, că, deși prin actele de concesiune și tranzacție nu se prevede vre-o obligație de exploatare conti-

nuă a sondelor, totuși înainte de primirea acelei somațiuni, a dat dispozițiile necesare pentru reluarea exploatarei.

După ce între citatele părți a urmat corespondența la 9 și 15 Ianuarie 1931, moștenitorii concesiunilor, au pornit, înaintea tribunalului Ilfov s. IV. la 19 Martie 1931, procesul de față, prin care cer rezilierea contractului de concesiune și arendare a numitei moșii, autentificat de tribunalul Ilfov, secția notariat, la nr. 4198 din 1906, evacuarea societății „Steaua Română” de pe acea moșie și plata sumei de 1.249.090 lei, ce reprezenta echivalentul diferenței de redevență neplătită pe intervalul dela 11 Iulie 1930 și până la 15 Martie 1931. La 4 Mai 1931 a intervenit în proces Mihail S. Mătăsaru, în calitate de beneficiar a o cincime din 2/3 redevența cerută prin acțiunea principală de Margareta N. Dianu, azi Păcleanu, pe baza sentinței comerciale nr. 139 a tribunalului Putna s. I-a, confirmată de Curtea de apel Galați, s. I-a, prin decizia cu nr. 76 din 1916.

Acțiunea a fost respinsă ca nefondată de tribunal, prin sentința menționată, pe care reclamanții au apelat-o, susținând înaintea Curții, aceleași motive de reziliere și evacuare ca la prima instanță. Intervenția a fost respinsă prin jurnalul cu nr. 9496 din 1931, pe motivul că n'a dovedit intervenientul interesul ce-l are de a sta în proces.

Acest jurnal, ca și sentința menționată, au fost apelate de intervenient, apeluri ce se găsesc conexe.

În privința rezilierii și evacuării, tribunalul le-a respins, pentru motivele că societatea intimată n'a încetat lucrul la sondele după proprietatea apelanților cu rea credință, ci în executarea unei convențiuni încheiate de 99 și 46% din producătorii mari și mici, care avea de scop restrângerea producțiunii petrolifere spre a înlătura criza de care, la acea dată, suferea prin marea scădere a prețurilor. Că nici actul de concesiune ce se găsește în curs de executare și nici cel de tranzație, nu cuprind pactul comisoriu expres, și întru cât, înainte de 24 Decembrie 1930, data când a fost înmănată societății prima notificare, aceasta relua lucrul cum reese din certificatul cu nr. 1679 din 18 Iunie 1931, liberat de Inspectorul Minier din Buzău; pactul comisoriu legal n'a putut să opereze, și în fine, apelanții reclamanți n'au dovedit că societatea demontase și ridicase instalațiile sondelor, iar din certificatul cu nr. 1681 din 1931, liberat de același autoritate, reiese, din contra, că intimata a demontat numai motorul dela sonda nr. 80, pe care însă l'a instalat la uzina electrică a acelei concesiuni.

Curtea examinând motivele pentru care apelanții cer rezilierea contractului menționat și evacuarea din imobilul concesiionat, cum și obiecțiunile societății intimată, la lumina probelor dela dosar, găsește că aceste părți din acțiune sunt neîntemeiate pentru aceleași considerațiuni din sentința apelată, expuse mai sus și pe care le însușește.

În ce privește cererea de a li se acorda suma de 1.249.090 lei;

Această sumă apelanții susțin că reprezintă, după cum s'a arătat mai sus, valoarea redevenței ce li se cuvin, pe intervalul dela 21 Iulie 1930 până la 15 Martie 1931.

Societatea intimată a opus acestui capăt de cerere următoarele obiecțiuni, pe care Curtea le găsește neîntemeiate, pentru următoarele motive:

S'a examinat că prin ambele contracte de concesiune, care formează un tot, s'a lăsat societății toată libertatea în exploatarea, așa că a putut, în executarea convenției de conservare ce s'a încheiat între 99 și 46% din producătorii mari și mici ai industriei petrolului să restrângă sau să oprească producțiunea, cu singura obligație de a plăti apelanților în rate trimestriale câte 32.000 lei anual.

Este necontestat că intimata continuă concesiunea și exploatarea subsolului proprietății apelanților în puterea actului autentificat la nr. 4198 din 1906, prin care i se recunoaște un nou termen de 20 ani, cu începere din 1926 și care

cuprinde condițiunile din care părțile trag argumente, reclamanții pentru susținerea acțiunii și pârta pentru combaterea ei.

În această situație este inutil a mai cerceta dacă ambele contracte formează un tot juridic, mai ales că convenția constatată prin ultimul act, fiind continuarea concesiunii și arendării convenite prin primul act, este firesc să se aibă în vedere și condițiunile din primul act, afară de cele care n'au mai fost trecute în cel de al doilea, fie că părțile n'au mai avut interes, fie că le-a găsit inutile.

Din examinarea clauzelor contractului în curs referitoare la drepturile și obligațiunile părților, și ținând seama de natura unor asemenea contracte și de dispozițiile art. 970 și urm. din codul civil relative la interpretarea convențiunilor, reiese că, una din obligațiunile principale ale societății pârte era de a foră, pentru a da de petrol și după ce explorarea a reușit să exploateze sondele, cât mai intens, spre a putea concesiionarul să primească drepturile sale din prețul concesiunii, exprimat prin redevența fixată prin act.

Dacă s'ar admite cele susținute de societate, am ajunge să recunoaștem, că, quantumul de redevență a fost lăsat la arbitrarul societății, drept ce nu reiese nici din condițiile contractului, nici din lege și nici din natura convenției.

Faptul că, prin art. 5 din contract, s'a prevăzut că redevența minimă de 32.000 lei, evidențiază mai mult, dreptul apelanților de a cere o exploatare cât mai intensă, spre a putea obține o redevență mai mare.

Concesiionarii nu pot fi obligați să primească acel minim de redevență decât numai în cazurile arătate în contract, adică, când sondele nu mai produc, sau când producția ar fi insuficientă, deci în cazuri determinate în act și datorate întâmplărei, iar nu și în cazul, cum e în speță, când societatea pentru anumite motive, care o interesează, a oprit exploatarea celor 26 sonde, după moșia concesiionată.

Prin urmare, acea dispoziție din contract nu poate fi aplicată decât în cazurile anume prevăzute, printre care nu figurează și acela invocat de societate, convenția de conservare încheiată cu industriașii petrolului, convenție ce nu obligă pe apelanți întrucât n'au luat parte la ea.

Așa că această obiecție urmează să fie înlăturată.

S'a mai susținut că în contract nu se prevede vre-o dispoziție referitoare la obligația de lucru, așa că pe baza principiului după care libertatea este regula și obligațiunea excepția și întrucât această obligație nu reiese nici din convenție și nici n'a fost dovedită de apelanți, intimata a fost în drept să oprească exploatarea sondelor.

Deși în acest act nu se prevede obligațiunea de lucru, totuși această obligație fiind de esența unor asemenea convențiuni, nu mai era nevoie să fie arătată în mod expres.

Și este esențială obligația de lucru, căci după cum s'a arătat numai prin exploatarea sondelor, proprietarii reclamanți pot să primească redevența ce reprezintă, după contractul în vigoare, prețul concesiunii, care este de 12% din producția obținută prin o exploatare normală.

Faptul că i-a fixat prin contract un minimum de redevență pentru cazul când producția sondelor ar fi nulă sau insuficientă, întărește și mai mult, după cum s'a arătat mai sus, că obligațiunea de lucru este subînțeleasă și că nu mai era nevoie să fie prevăzută expres în act.

Iată de ce și această obiecție este neîntemeiată.

Intimata pârta a contestat dreptul reclamanților de a cere daune și pentru motivul că convenția este aleatorie.

Concesiunile petrolifere sunt, ca și contractele de locațiune, comutative, pentru că cuprind drepturi și obligații reciproce, nu pot fi deci aleatorii, de oarece, dacă în prima parte a executării unor asemenea convenții, reușita gășirii petrolului, depinde de un eveniment nesigur, însă, după așezarea sondelor dreptul proprietarilor moșiei la redevență, depinde numai de exploatarea lor până la epuizarea zăcămintelor:

nu pot fi nici protestative, pentru că părțile n'au convenit ca plata redevenței să depindă de voința debitorului.

Așa că și această susținere este neîntemeiată.

Tot așa de neîntemeiată este și obiecțiunea intimitei că acel contract ar conține o obligație alternativă sau condițională, pentru că, societatea este obligată să plătească 32.000 lei, cu titlu de redevență numai în cazul când producția sondelor ar fi prea mică, încât redevența ar fi inferioară acelei sume, sau când n'ar mai produce nimic, iar nu și atunci când ar găsi că ar fi în interesul său să înceteze exploatarea.

Astfel fiind, rămâne stabilit că societatea intimată, fără drept a încetat exploatarea sondelor și ca consecință urmează să fie obligată a plăti redevența pe intervalul dela 22 Iulie 1930—1 Martie 1931.

Asupra quantumului, Curtea ținând seamă că, din certificatul cu nr. 1679 din 1931, menționat, reese că societatea a reinceput lucrul în ziua de 25 Decembrie 1930 la sonda nr. 97 și a continuat, repunând și pe celelalte sonde în funcțiune dela acea dată până la 1 Martie 1931, de producție anterioară încetării lucrului, de producția realizată în intervalul suspendării lucrului de Societatea Româno-Belgiană, dela sondele așezate pe terenul vecin cu proprietatea reclamanților-apelanți, de variația prețurilor din acel timp, trecute în nr. 13 și 15 din „Monitoer du pétrol Ruomain“, și apreciind, le fixează la suma de lei 706.500, care se va plăti de societate, după cum urmează: 471.000 lei reclamanților Margareta Păceanu și N. Dianu ca sôt dotal, iar 235.000 celorlalți apelanți-reclamanți I. Simionescu Anastasiu, Marieta Simionescu și Sofia Gh. M. Popovici.

Obiecțiunile făcute de societate, în privința acestei părți din acțiune și anume: că petrolul neextras a rămas la dispoziția concedenților, că, n'ar putea să pretindă decât redevența la producția unei singure sonde, cât a fost obligată prin contract să foreze; că nu se poate lua în concesionare, în stabilirea quantumului, producția anterioară și nici prețurile arătate în cele 2 numere ale „Monitorului Petrolului Românesc“, sunt neîntemeiate și urmează să fie înlăturate pentru că, chiar dacă ar fi stabilit că petrolul a rămas în zăcământ, și n'ar fi fost extras din sondele așezate pe proprietățile vecine, societatea este obligată să plătească redevența la producția anuală conform prevederilor contractului; că obligația de a foră o sondă în termenul prevăzut de primul contract, a fost pentru ca să se știe precis că în subsolul acelei moșii se găsea petrol, iar nu că intimata ar fi fost obligată să așeze numai o singură sondă în tot timpul exploatării, și chiar de ar fi așa, din moment ce a pus mai multe sonde, era obligată a da redevența la întreaga producție a sondelor.

Că, în fine, producția anterioară și prețurile arătate în tablou, au servit Curții ca elemente de apreciere, pentru că societatea nu le-a combătut.

Astfel fiind, urmează ca apelul și acțiunea numiților să fie primită în parte pentru suma arătată mai sus.

În privința cererii de cheltueli de judecată, făcute de apelanții-reclamanți, Curtea le fixează la 50.000 lei.

În privința intervenției făcute de Mihail S. Mătăsaru, Curtea menține soluțiunea tribunalului, rezervând dreptul numiților de a-și valorifica dreptul său prin deosebită cerere.

Pentru aceste motive, redactate de d. consilier Aurel Lerescu, în virtutea legii

D e c i d e :

Admite în parte apelul făcut de Margareta N. Dianu, azi Păceanu, etc.

(ss) Aurel Bogdan, Lerescu, C. Pisău.

Grefier (ss) N. Loga

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. V-a

Audiența dela 2 Martie 1932

Președenția d-lui AL COSTIN, Președinte

Dumitru Tuțică cu Societatea Roumanian Consolidated Oilfields Ltd.

PROCES VERBAL Nr. 1033

Teoria proprietarului aparent. Nu poate fi invocată de acesta pentru a contesta consolidarea concesiunii care emană dela proprietarul adevărat.

Principiul proprietății aparente a fost introdus de legiilor în materia consolidărilor petrolifere, numai pentru a proteja pe concesionarul de bună credință, care ar putea să cadă în eroarea de a încheia un contract de concesiune cu o persoană care trece drept proprietar în ochii tuturor.

Legiitorul nu a înțeles însă să adopte principiul proprietății aparente și în favoarea altor persoane decât a concesionarului și deci, cel ce se pretinde proprietar adevărat, față de concesionar, trebuie să-și dovedească această calitate, iar nu să încerce a se folosi de teoria proprietății aparente, care nu a fost în favoarea sa admisă.

S'au ascultat apelantul prin d-l avocat Ioan Al. Verzea, intimata prin d-l avocat Gh. D. Dimitrescu și Ministerul public prin d-l avocat Gri-gore Ivănceanu.

Curtea.

Văzând aplul făcute de Dumitru Tuțică personal și ca tutore al fiului său minor Ion D. Tuțică, în contra hotărârii de consolidare cu nr. 85 din 1931, data de Comisiunea de consolidare a județului Prahova, în privința cererii societății Roumanian Consolidated Oilfields Ltd, numai pentru dispoziți-vul 3 prin care s'a admis consolidarea privitoare la suprafața de 1 ha. 0370 m.p. luată în concesiune de societatea intimată.

Având în vedere susținerile orale și scrise ale părților.

Că în fapt se constată că terenul în litigiu fusese cumpărat în anul 1902 de Vasile Ștefan Dima de la locuitorul Lungeanu și că în anul 1930 a fost concesionat și arendat de Vasile Ștefan Dima, societății intimite, cu actul autentificat de tribunalul Prahova s. I, la nr. 4363 din 1930 și transcris în registrul special la nr. 1481 din 1930;

Că, cu ocazia consolidării cerute de societatea intimată, apelantul a ridicat o contestație, atât în numele său personal cât și ca tutore al minorului său fiu, susținând că unul din terenuri este proprietatea acestui minor, născut din căsătoria contestatorului cu Aurelia Vasile Ștefan Dima, deoarece terenul ar fi fost dat ca zestre, fără act, de către Vasile Ștefan Dima, fiicei sale Aurelia, care l-a stăpânit până la 1923, când a decedat, iar de atunci terenul ar fi fost stăpânit de apelantul contestator, în calitate de tutore și a cerut dovada cu martori spre a dovedi faptul material al stăpânirii.

Având în vedere că din actul de căsătorie dintre apelantul contestator și Aurelia, rezultă că această căsătorie a avut loc în anul 1910, deci nu a putut să opereze prescripția de 30 de ani.

Că pe de altă parte, dela decesul Aureliei V. St. Dima, în 1923, nu au trecut 10 ani, astfel că apelantul nu poate invoca prescripția de 10 ani, chiar dacă ar cere să se considere titlul pro-herede al minorului, ca un titlu translativ de proprietate unit și cu buna credință.

Considerând că susținerea apelantului contestator, că în instanța de consolidare este suficient să se dovedească po-prietatea aparentă, conform art. 32 din legea de consolidare,

nu este întemeiată, deoarece principiul proprietății aparente a fost introdus de legiuitor în materia consolidării, numai pentru a proteja pe concesionarii de bună credință, care ar putea să cadă în eroarea de a încheia un contract de concesiune cu o persoană care trece drept proprietar în ochii tuturor;

Că legiuitorul, protejând astfel pe concesionar, nu a înțeles să prejudicieze însă pe adevăratul proprietar, care, dacă își stabilește calitatea sa, va avea dreptul la o redevență reală (art. 49) și deci va beneficia de contractul de concesiune.

Că însă legiuitorul nu a înțeles să adopte principiul proprietății aparente și în favoarea altor persoane, decât a concesionarului și deci, cel ce se pretinde proprietar adevărat față de concesionar, cum face în speță apelantul, trebuie să-și dovedească această calitate, iar nu să încerce a se folosi de teoria proprietății aparente, ce nu a fost în favoarea sa admisă;

Că deci, proba testimonială cerută de apelant este inadmisibilă, întrucât pe de o parte apelantul nu poate încerca vreo prescripție achizitivă, iar pe de alta nu se poate servi de principiul proprietății aparente, ci este ținut a-și dovedi calitatea de adevărat proprietar conform legii.

(ss) Al. Costin, C. Pantelimon, Tr. Orleanu.

NOTA. — Legea de consolidare promulgată la 1 Iunie 1913, a stabilit principiul că o concesiune petroliferă este valabilă, când emană dela proprietarul aparent al terenului. „Comisiunea va consolida concesiunea, când emană dela cel care trece drept proprietar”, spune art. 32 din această lege.

Teoria proprietarului aparent a fost creată, mai înainte, de jurisprudența Curții de Apel din București, care s'a întemeiat pe dispozițiunile art. 7 din vechea lege de consolidare dela 1904. Acest articol, după ce spunea că hotărîrea executată consolidează față de oricine dreptul de concesiune, însă nu atinge, nici nu prejudică în nimic dreptul de proprietate, adăugă, în aliniatul final:

„Dacă însă un terțiu, va stabili judecătorește, dreptul său de adevărat proprietar, față de cel ce a dat concesiunea și care până atunci trecea de proprietar, în acest caz orice terțiu va trebui să respecte concesiunea față de concesionar, dar va putea să-și stabilească înaintea justiției, cuantumul real al redevenței ce i se va cuveni pe viitor”.

Dacă proprietarul adevărat trebuie să respecte concesiunea dată de acela care trecea drept proprietar, spuneau partizanii acestei teorii, înseamnă că actul consimțit de proprietarul aparent este valabil și că proprietarul adevărat nu poate împiedica consolidarea lui.

În acest sens: Curtea de Apel București s. I-a, dec. 102 din 1906, 122 din 1906, și 242 din 1906; s. II-a, decizia 356 din 1906 și 299 din 1906; s. III-a, dec. 288 din 1906, citate de G. Flaislen, în *Curierul Judiciar* nr. 29 din 1907. Curtea de Apel București s. II-a dec. 32 din 1907 și 303 din 1907, publicate în *Curierul Judiciar* nr. 18 din 1907, și 83 din 1908. Curtea de Apel București s. I-a dec. 293 din 1905. s. II, dec. 456 din 1906, 167 din 1906 și 72 din 1908; secția III-a dec. 39 din 1907, 344, 909, 113 din 1908, 220 din 1908 și 11 din 1912, publicate în Codul consolidărilor petrolifere de N. G. Marinescu, 1923, pag. 205, 207, 208, 214, 210, 217 și 230.

Curtea de Apel din Galați decisese însă că „Da-

că art. 7 din legea de consolidare declară că, prin hotărîrea de consolidare, nu se atinge, nici nu se prejudică dreptul de proprietate, aceasta se face pentru ipoteza în care adevăratul proprietar nu s'a prezentat înaintea comisiei de consolidare, odată cu concedentul pentru a-și valorifica dreptul său față de acesta; ar fi însă nerațional de a nu se recunoaște proprietarului acest drept și de a obliga instanțele care consolidează concesiunea să nu examineze decât cine este proprietarul aparent”. (Procesul verbal nr. 1184 din 15 Aprilie 1909, publicat în Codul consolidărilor petrolifere de N. G. Marinescu, 1923, pag. 154).

În acelaș sens s'a pronunțat și Înalta Curte de Casație s. I-a, prin deciziunea nr. 234 din 1909, publicată în *Dreptul* nr. 64 din 1909, pag. 506 și Curtea de Apel din Iași s. I prin deciziunea nr. 137 din 1906.

Doctrina era de asemenea împărțită, Jurisprudența Curții de Apel din București, adică teoria proprietarului aparent, era susținută de d-nii G. Flaislen (*Curierul Judiciar* nr. 9 și 29 din 1907) și M. Vlădescu-Olt (Teoria proprietarului aparent 1909). A fost criticată dinpotriva de d-nii Cezar I. Vârgolici (*Curierul Judiciar* nr. 83 din 1908) C. Hamangiu (*Dreptul*, nr. 27 din 1909), Andrei Rădulescu (*Curierul Judiciar* nr. 42, 43 și 47 din 1908) și Stelian Popescu (*Curierul Judiciar* nr. 15, 16, 18 și 21 din 1907).

Am analizat deciziunile date în această materie și discuțiunile făcute în jurul acestei teorii, în studiul intitulat „Teoria proprietarului aparent și legea de consolidare din 1904”, apărut în *Revista Baroului Prahova* nr. 8 și 9 din 1934.

Pentru a curma aceste controverse, legea de consolidare din 1913, prevede în mod categoric, că se va consolida concesiunea când emană dela proprietarul aparent.

Instanțele speciale, create de această lege, nu trebuie să se preocupe, atunci când cercetează validitatea unui act de concesiune petroliferă, despre dreptul de proprietate al concedentului, ci numai de aparența acestui drept.

Proprietar aparent este persoana care stăpânește un teren, care este considerată de toată lumea ca proprietar al acestui teren, deși în realitate nu este proprietar al lui.

Legiuitorul a admis teoria aparenței, pentru a stimula dezvoltarea industriei petrolifere și a facilita încheierea concesiunilor. Articolul 65 al legii minelor din 20 Aprilie 1895, lăsând petrolul și celelalte substanțe bituminoase la dispoziția proprietarului suprafeței, era foarte greu de aflat adevăratul proprietar, din cauza lipsei unui cadastru al bunurilor imobiliare și mai cu seamă din cauză că sătenii aveau obiceiul de a transmite terenurile lor fără acte scrise.

Teoria proprietarului aparent se întemeiază pe maxima *error communis facit jus*. Deși în principiu, dreptul nostru consacră regula, *nemo dat quod non habet* sau *nemo plus juris transferre potest quam ipse habet*, totuși jurisprudența și apoi legea de consolidare, au socotit că trebuie să protejeze pe acela care, de bună credință, a căzut într-o eroare comună, și a încheiat contracte cu un proprietar aparent, crezând că tratează cu adevăratul proprietar. Dreptul proprietarului adevărat

este sacrificat în interesul general al circulației bunurilor și al economiei naționale. Ca o compensațiune însă pentru paguba suferită, art. 49 din legea de consolidare, dă dreptul adevăratului proprietar să ceară justiției ca să-i fixeze un quantum real de redevență.

Ministrul de interne Tache Ionescu, autorul legii din 1913, a declarat în Senat, că legiuitorul a imitat în această privință jurisprudența franceză relativă la actele făcute de eredele aparent, jurisprudență adoptată și în țara noastră. Vom aplica, prin urmare, în această materie, principiile referitoare la actele făcute de moștenitorul aparent.

Pentru ca o concesiune acordată de proprietarul aparent să fie valabilă, trebuie să îndeplinească trei condițiuni: 1) să emane dela acela care stăpânește terenul, *nomine* suo, cu titlu de proprietar; 2) concesiunea să fie de bună credință, adică să fi crezut că tratează cu adevăratul proprietar și 3) să fi căzut într-o eroare comună, adică împărțită de cea mai mare parte din oameni, sau într-o eroare invincibilă, adică imposibil de înlăturat. Buna credință a proprietarului aparent este însă indiferentă.

Poate proprietarul adevărat, care face contestațiune, să împiedice consolidarea concesiunii acordate de proprietarul aparent? Fără discuțiune că nu. Între interesul proprietarului real, care a fost neglijent și a lăsat pe altul să-i stăpânească terenul, și acela al concesionarului de bună credință, care vrea să-l exploateze, utilitatea socială cere ca acesta din urmă să prevaleze. În această privință, la întrebarea pusă în Senat de d-l avocat Gogu Negulescu, raportorul legii din 1913, Ministrul de Interne Tache Ionescu a declarat în mod categoric: „Și atunci domnilor, am pus chestiunea, dar dacă sosește proprietarul adevărat, poate să împiedice el consolidarea? Nu poate împiedica consolidarea, căci atunci am desființat tocmai principiul că aparentul poate da concesiunea”.

Dar dacă exploatatorul de petrol a cunoscut pe adevăratul proprietar și a contractat cu acesta, poate proprietarul aparent să împiedice consolidarea? Este evident că nu. După cum teoria eredelui aparent a fost creată pentru a proteja pe terțiul de bună credință, care a tratat cu moștenitorul aparent, iar nu pe acesta din urmă, tot astfel legea de consolidare a voit să protejeze pe concesionarul de bună credință, care a căzut într-o eroare comună și a încheiat contractul cu acela pe care lumea îl considera drept proprietar. Legiuitorul nu s'a gândit niciodată să avantajeze pe stăpânitorul fără titlu. Ba dinpotrivă, acesta nu poate beneficia de contract, nici chiar atunci când concesiunea consimțită de el s'a consolidat, deoarece art. 49 dă dreptul proprietarului adevărat să încaseze redevență.

În consecință, când un proprietar contestă o consolidare, acesta trebuie să probeze că este proprietar real, nu aparent, al terenului concesionat. Problema aceasta a fost rezolvată în mod foarte judicios de către Curtea de apel București, s. V-a, prin deciziunea ce adnotăm. În același sens s'au mai pronunțat: Comisiunea de consolidare din județul Dâmbovița, prin hotărîrea nr. 36 din 1921, publicată în Codul consolidărilor petrolifere de N. G. Marinescu, 1923, pag. 435, și comisiunea de

consolidare din județul Prahova prin hotărîrile nr. 49 din 1923 și 85 din 1931, nepublicate.

Înalta Curte de Casație s. I-a, prin deciziunile nr. 234 din 1909, (*Dreptul*, nr. 64 din 1909, pag. 505) și 236 din 1909 (*Codul consolidărilor petrolifere*, pag. 216), a stabilit însă că, deși comisiunea de consolidare este în drept a examina titlurile de proprietate produse de părți și a face toate investigațiunile necesare pentru a constata dacă acela care contestă este sau nu proprietar, totuși nu judecă chestiunea proprietății cu caracter de lucru judecat, acțiunea în revendicare rămânând intactă și deschisă celor în drept, cărora nu li se poate opune nimic din ce a judecat comisiunea relativ la dreptul de proprietate, cu ocazia consolidării concesiunii.

Soluțiunea aceasta se impune și astăzi, față de dispozițiunile art. 47 al legii din 1913, care spune că hotărîrea de consolidare nu atinge, nici nu prejudică în nimic dreptul de proprietate, chiar când proprietarul a făcut contestație, fie că a susținut-o fie că nu.

GH. D. DIMITRESCU
Avocat Ploiești

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA II COMERCIALĂ

Audiența dela 13 Iunie 1934

Președinția d-lui G. SOLOMONESCU, Jude președinte

Marcus Avram cu Banca Munteniei

Jurnal Nr. 10781

Gaj. Ordonanță de vânzare. Comunicare. Modalitate. Copie legalizată. Opoziție. Neaplicarea legii accelerării. Nesemnarea opoziției de parte, ci de altă persoană cu numele ei. Identificarea semnăturii. Constatarea făcută de tribunal pe baza unor elemente necontestate de comparație. Inutilitatea prezentei semnăturii sau a procedurii verificării de scripte. Nulitatea opoziției.

1. Din combinațiunea art. 480, 486, c. com. rezultă că pentru realizarea sumelor garantate cu gaj comercial se prevede o procedură cu totul specială, urgentă și sumară.

2. Din aceleași texte rezultă că opoziția debitorului la ordonanța de vânzare a gajului nu are caracter de acțiune principală, pe această cale neputându-se invoca chestiuni de fond privitor la alte convențiuni din care s'ar deduce chiar achitarea, e'le necesitând admistrare de probe ce n'ar fi compatibile cu celeritatea impusă de legea specială pentru realizarea creanței prin vânzarea gajului.

3. În această instanță nu se pot aduce din partea debitorului decât obiecțiuni în ce privește convențiunea de gaj în sine și nulitatea decurgând din titlu, iar nu derivând din altă convențiune.

Astfel fiind este neîntemeiată susținerea oponentului că în spetă s'ar aplica dispozițiunile legii de procedură din 11 Iunie 1929, și ca atare această excepțiune, ridicată de oponent în combaterea excepțiunii ridicate de intimat, cată a se respinge ca neîntemeiată.

4. Din combinația art. 69 și 70, alin. 5 pr. civ. rezultă că actul de legarea instanței trebuie să fie semnat de parte însăși, sau când se face de mandatar să se arate expres aceasta și în acest din urmă caz să se aștute depe mandat copie.

Astfel fiind, este neîndios că cererea nefiind făcută prin mandatar, ci de parte însăși, ea trebuie să poarte semnătura ei proprie; altfel potrivit art. 735 pr. civ. partea potrivnică are tot interesul să ceară anularea ei.

5. *Procedura verificării de scripte față cu partea, prevăzută de art. 133 și urm. proc. civ., este impusă verificării actelor, de care se servește ca parte în proces, iar nu și actelor de legarea instanței, fiindcă numai acolo se poate invoca falsitatea actului sau a semnăturii și numai acolo s'ar putea constata existența unui delict de fals sau de servire de fals, imputabile părții care se servă, procedura prevăzută reclamând prezența sau chemarea părții care se servă de act la verificare pentru ca să poată uza de facultatea de a nu se mai servi de act al cărui conținut sau semnătură este defăimat, ceea ce nu poate fi în cazul verificării existenței semnăturii pe un act care leagă instanța într'un termen fatal.*

6. *Opozițiunea, lipsită de elementul substantial al semnăturii, cerut pentru existența actului de legarea instanței, e nulă.*

Tribunalul,

În ce privește prima excepțiune,

Având în vedere că potrivit art. 60 din legea accelerării judecărilor din 11 Iulie 1929, această lege își are aplicațiune numai în procesele civile și comerciale de drept comun, fiind inaplicabilă acolo unde legi și dispozițiuni speciale de procedură prevăd dispoziții contrarii acestei legi.

Că din combinațiunea art. 480, 486 c. com. rezultă că pentru realizarea sumelor garantate cu gaj comercial se prevede o procedură cu totul specială, urgentă și sumară.

Că din aceleași texte rezultă că opoziția debitorului la ordonanța de vânzare a gajului nu are caracter de acțiune principală, pe această cale neputându-se invoca chestiuni de fond privitoare la alte convențiuni din care s'ar deduce chiar achitarea, ele necesitând administrare de probe ce n'ar fi compatibile cu celeritatea impusă de legea specială pentru realizarea creanței prin vânzarea gajului.

Având în vedere că în această instanță nu se poate aduce din partea debitorului decât obiecțiuni în ce privește convențiunea de gaj în sine și nulitatea decurgând din titlu, iar nu derivând din altă convențiune.

Că astfel fiind, este neîntemeiată susținerea oponentului că în speță s'ar aplica dispozițiunile legii de procedură din 11 Iunie 1929, și ca atare această excepțiune, ridicată de oponent în combaterea excepțiunii ridicate de intimat câtă a se respinge ca neîntemeiată.

Pentru aceste motive dispune,

Respinge excepțiunea ridicată de oponent, constatându-se că în opoziția aceasta, care nu poate fi considerată acțiune de drept comun, nu este aplicabilă legea din 11 Iulie 1929, și că deci se poate ridica excepțiuni de intimat, chiar dacă nu a făcut întâmpinare.

D. av. Ferdenber, pentru intimată, cere ca față de această soluție să se procedă la verificare și stabilind că opoziția nu poartă semnătura reală a debitorului să fie anulată opoziția.

D. av. Marinescu Bolintin pentru oponent, susține că verificarea trebuie făcută în prezența oponentului, stărue în primele concluzii, și în subsidiar cere ca să se aibă în vedere că e foarte gravă consecința acestei verificări, și că trebuie ca să nu fie urmă de îndoială că semnătura este a debitorului.

D. av. Ferdenber susține că nu este necesară prezența debitorului din moment ce se prezintă acte de comparație autentice, ce nu se pot contesta.

Tribunalul,

În ce privește excepțiunea ridicată de intimat cu privire la anularea opoziției ca nefiind semnată de parte și reținând opunerea făcută de reprezentantul oponentului.

Având în vedere că prin această excepțiune se susține de către intimată că semnătura de opoziție nu ar fi a oponentului Marcus Avram deci că ea nu ar fi semnată propriu de el, și că în constatarea cerută, pentru a se pronunța

nulitatea cererei de opoziție, nu este nevoie de îndeplinirea formelor prevăzute de art. 133 și urm. pr. civ.

Având în vedere că din combinația art. 69 și 70 alin. 5 pr. civ. rezultă că actul de legarea instanței trebuie să fie semnat de parte însăși, sau când se face de mandatar să se arate expres aceasta și în acest din urmă caz să se alăture de pe mandat copie.

Că astfel fiind, este neîndoios că cererea nefiind făcută prin mandatar ci de parte însăși, ea trebuie să poarte semnătura ei proprie; altfel potrivit art. 755 pr. civ. partea potrivnică are tot interesul să ceară anularea ei.

Având în vedere că procedura verificării de scripte față cu partea, prevăzută de art. 133 și urm. pr. civ., este impusă verificării actelor, de care se servește ca parte în proces, iar nu și actelor de legarea instanței, fiindcă numai acolo se poate invoca falsitatea actului sau a semnăturii, și numai acolo s'ar putea constata existența unui delict de fals sau de servire de fals, imputabile părții care se servă, procedura prevăzută reclamând prezența sau chemarea părții care se servă de act la verificare pentru ca să poată uza de facultatea de a nu se mai servi de act al cărui conținut sau semnătură este defăimat, ceea ce nu poate fi în cazul verificării existenței semnăturii pe un act care leagă instanța într'un termen fatal.

Având în vedere că din compararea, pe care tribunalul o face în instanță a semnăturii de pe petiția de opoziție înregistrată la nr. 12591 din 1934, cu cea de pe actul de gaj original și vizat la Administrația Financiară cât și mai ales cu semnătura de pe procura depusă de d. av. Vitu M., care o certifică conform legii pentru organizarea corpului de avocați, și cu semnătura de pe actul autentic sub nr. 7123 din 1931 a tribunalului Ilfov, s. Notariat, aceste două acte din urmă neputând întru nimic fi suspectate că nu ar fi semnate de Marcus Avram; din aceste comparații tribunalul își face convingerea că semnătura de pe petiția de opozițiune nu este proprie a debitorului Marcus Avram.

Că față de această constatare opozițiunea fiind lipsită de elementul substanțial cerut în mod imperativ pentru existența actului de legarea instanței, excepțiunea ridicată de intimată se privește fondată și admitând-o urmează a declara nulă și inexistentă opoziția înregistrată sub nr. 12591 din 1934, însă cum pentru anihilarea acestei nulități oponentul prin reprezentantul său a pretins că debitorul fiind încă în termen să facă opoziție, poate să ratifice cererea de opoziție, adică să declare azi o nouă opoziție în cuprinsul și motivele celei ce se declară nulă ca nesemnată, iar în privința acestei contra excepțiuni nu s'au pus concluzii de intimat, urmează ca pronunțând anularea opoziției făcute prin suszisa cerere să se rețină contra-obiecțiunea ridicată de oponent și să se dea cuvântul părților, asupra ei.

Pentru aceste motive,

Constată că petiția de opoziție înregistrată sub nr. 12591 din 1934 nu poartă semnătura proprie a debitorului Marcus Avram și o declară nulă și inexistentă.

Dă cuvântul părților contra obiecțiuni; invocate de oponentul debitor, cu privire la cererea de ratificare făcută oral.

D. av. Ferdenber pentru intimata Banca Muntenia susține că odată ce opoziția a fost anulată nu mai poate fi vorba în principiu de o ratificare întrucât nu se poate ratifica un act anulat ca inexistent.

D-nii avocați Marinescu Bolintin și M. Vitu arată că înțeleg să declare astăzi în instanță o altă opoziție exact cu același conținut ca și cea anulată și întrucât d. Vitu are procură semnată propriu de Marcus Avram, certificată de d-sa, poate fi luată în discuție căci în acest sens a înțeles să ratifice opoziția anulată.

D. av. Ferdenber declară că în principiu primește declararea opoziției astfel cum s'a susținut pe data de azi 13 Iunie 1934, cere însă respingerea ei ca tardivă, întrucât se constată din dovada de înmânarea copiei de ordonanță că aceasta s'a făcut și s'a primit de debitorul Marcus Avram în ziua de

1 Iunie 1934 și opoziția s'a declarat astăzi, după trecerea termenului de trei zile prevăzut de art. 483 c. com.

D. av. Marinescu Bolintin pentru oponent susține că dovada de comunicare a copiei de ordonanță, este nulă întrucât agentul nu arată că s'a comunicat copie legalizată sau vizată de portărel ci numai o copie simplă; că fiind vorba de o formalitate substanțială nulitatea e virtuală și cată a se pronunța, căci dispozițiunile art. 133, 134 și 137 pr. civ. și 164 din Regulamentul Portăreilor prevăd că copiile se scot prin grefă, grefierii fiind răspunzători și culpabili de fals dacă liberează copii depe hotărârile judecătorești, iar art. 746 pr. civ. edictând facerea regulamentelor pentru formulare de procedură, dă pentru Regulamentul de Portărei, care prevede că trebuie să se comunice copiile vizate de grefier și de Portărel, deci să poarte legalizarea care garantează că actul sau copia ce se comunică este aceea ce trebuie să ajungă la cunoștința părții pentru a curge termenul de atac sau de răspuns. Cere deci a statua că procedura comunicării a fost viciată, atât timp cât nu se constată că s'a comunicat copie legalizată de pe ordonanță, termenul nu a început să curgă și nici nu a putut expira pentru ca să se poată respinge ca tardivă opoziția ce s'ar semna azi în conținutul celei declarate nulă de Tribunal.

D. av. Vitu tot pentru oponent, arată că art. 483 c. com. prevede că termenul de opoziție curge dela notificarea ordonanței adică, dela comunicarea copiei legalizate de ordonanța, ceea ce nu s'a făcut; că chiar în cazul când s'ar spune că nu ar fi nevoie de comunicare în sensul art. 137 pr. civ., ci o simplă notificare, nici o asemenea notificare nu s'a făcut în sensul prevăzut de regulamentul portăreilor; că însă textul art. 483 c. com. fiind copiat după textul belgian cuvântul „notificare“ a fost trecut în textul român numai din cauza unei greșeli de traducere. Cere a se vedea că procedura comunicării nu a fost îndeplinită și admitându-se în principiu ca în termen, opoziția declarată, azi ratificată, cum am spus la început să se dea cuvântul în fond.

D. av. Ferderber din partea intimată susține în prim loc și principiul că odată ce nu se contestă de oponent primirea copiei și această contestație nici nu-și poate avea locul într-un câștigat agentul a lucrat în limitele legalității conformându-se art. 74 pr. civ., așa cum o cere și art. 137 pr. civ., actul „a-îndeplinit misiunea sa și nu poate fi declarat nul; admitând ipoteză chiar că în legislația noastră ar exista nulități ale actelor de procedură în afară de conținutul art. 735 pr. civ., d-sa susține tot în principiu că de nicăeri nu rezultă că trebuia a se înmâna copie legalizată sau vizată de portărel, iar dispoziț. art. 135 sunt cu caracter de ordin dat grefierilor ca și cele din art. 164 din reg. portăreilor, fără nici o legătură cu părțile; că în orice caz însuși oponentul a depus la dosar copia ordonanței pe care se afla mențiunea de legalizarea grefierului și mențiunea făcută pe verso ei de portărel, că „prezentă copie s'a comunicat oponentului“; deci este și dovadă evidentă făcută, cu actul însuși al oponentului că s'a primit copie legalizată prin portărei cu atât mai mult cu cât actul depus este vizat pentru conformitate de oponent, așa că și această dovadă care nu incumbă intimatului este făcută, odată ce agentul constată că s'a înmânat copia de pe ordonanța d-lui președinte cu scoaterea în vânzare a gajului, indicând și numărul ei exact.

D-sa solicită tribunalului a constata că dovada de înmânarea copiei de ordonanță este bine făcută și nu poate fi izbită de nici o nulitate și mai mult încă în fapt s'a primit copia legalizată. D-sa cere respingerea opoziției ca tardivă, adică a opoziției declarate azi, cu cheltueli.

Tribunalul,

Având nevoie de timp spre a delibera,

Dispune: Amână pronunțarea la 14 Iunie, 1934.

Dat în ședință publică ai 13 Iunie, 1934.

(ss) G. Solomonescu, O. Sachelarie.

Grefier, I. C. Iliescu

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA II COMERCIALĂ

Audiența dela 14 Iunie 1934

Preșidenția d-lui G. SOLOMONESCU Jude-președinte
Sentința Comercială Nr. 1848

Gaj. Ordonanță de vânzare. Comunicare. Modalitate. Copie legalizată. Cazuri de nulitate a actului procedural. Sistemul legii române de procedură. Nocivitatea, nu substanțialitatea formei neobservate.

Din combinația art. 133, 134, 137 proc. civ. și 164 regul. portăreilor căruia îi dă putere art. 746 proc. civ. rezultă că pentru garantarea justitiabililor hotărârile se comunică în copii legalizate. Pentru identitate de rațiune în noțiunea de hotărâre trebuie să între si ordonanțele prezidențiale.

În sistemul procedural român, nulitățile conf. art. 735 cod. proc. civ., când nu sunt formal pronunțate de lege, nu pot fi pronunțate decât constatându-se prejudiciul părții vătămate, care însă nu trebuie confundat cu simplul interes al părții.

Legiuitorul român nu a adoptat sistemul substanțialității formelor din legiuirea franceză: un text, chiar imperativ, nu e garantat cu sancțiunea nulității decât dacă un alt text o exprimă sau dacă prejudiciul e dovedit.

Tribunalul,

Asupra opoziției declarate de Marcus Avram în ședința dela 13 Iunie 1934 în contra ordonanței de vânzare de gaj nr. 10.006 din 1 Iunie 1934, dată de președintele acestei secțiuni.

Având în vedere actele dosarului și concluziile părților;

Având în vedere că în urma anulării opoziției introduse de Marcus Avram, cu petiția înreg. la nr. 12,591 din 1934 ca nefiind semnată propriu, procuratorii săi au declarat în aceeași zi în fața tribunalului că introduc o nouă opoziție cu acelaș conținut ca prima; că însă intimata a cerut să fie respinsă această opoziție ca tardivă.

Având în vedere că din examinarea procesului-verbal de comunicare a copiei de pe ordonanța de vânzare a gajului, cu data de 1 Iunie 1934 se constată că agentul de portărei menționează că a comunicat copie de pe ordonanță, fără să arate că această copie a avut legalizarea grefierului sau viza portărelului.

Considerând că din combinația art. 133, 134, 137 proc. civ. și art. 164 regul. portăreilor, căruia îi dă putere art. 746 proc. civ., rezultă că pentru garantarea justitiabililor, hotărârile se comunică în copii legalizate.

Că, deși legiuitorul întrebuințează în aceste texte termenul de hotărâre fără a vorbi în termeni expresi despre ordonanțele prezidențiale, totuși identitatea de rațiune cere ca acelaș regim să se aplice și acestora dându-se cuvântului „hotărâre“ un sens general care să cuprindă în el și ordonanțele prezidențiale.

Având în vedere că însă din copia după ordonanța depusă la dosar chiar de oponent, se constată că ea a fost mai întâi legalizată de grefier și numai după aceea a fost comunicată prin portărei, așa că, chiar dacă în procesul-verbal încheiat la 1 Iunie 1934 de agentul de portărei, nu se face mențiune că s'a comunicat copie legalizată, stabilindu-se însă în fapt existența acestei legalizări pe copia primită de oponent, susținerea numitului apare neîntemeiată.

Considerând pe de altă parte că, chiar independent de aceste arătări de fapt, defavorabile oponentului, susținerile sale nu-și găsesc sprijin nici în drept.

Considerând că în sistemul nostru legislativ nulitățile de procedură sunt reglementate în termeni preciși de art. 735 proc. civ. și încadrate în următoarele trei cazuri: 1) Dacă actul de procedură e făcut de un magistrat sau ofițer judecătoresc incompetent; 2) Dacă nulitatea actului e formal pronunțată de lege; 3) Dacă neobservarea formei a pricinuit

părții care o invoacă o vătămare, care nu poate fi înlăturată decât anulând actul.

Considerând că în speță nu se poate pune în discuție o nulitate prevăzută în primele două cazuri, neinvocându-se nici incompetența funcționarului care a instrumentat și nici o călcare a unei dispozițiuni legale prescrise sub sancțiunea nulității, textele menționate neprevăzând legalizarea copiei comunicate, sub pedeapsă.

Că, deci, nefiind vorba de nerespectarea unei forme indispenabile, sancționată de legiuitor cu nulitatea, ci numai de o formă necesară, nulitatea nu poate fi pronunțată decât constatându-se un prejudiciu real, decurgând direct din călcarea legii, urmând că dacă actul deși defectuos în formă și-a putut atinge scopul juridic, pentru care a fost făcut, partea nesuferind nici un prejudiciu, el să fie menținut.

Considerând că „prejudiciul” cerut de lege în cazul nerespectării unei forme necesare nu poate fi confundat cu „interesul” părții, nefiind vorba aci de o justificare morală și juridică a excepțiunii, ci de neajunsul material produs sau în stare de a fi produs prin neregularitatea actului de procedură.

Considerând că nu se poate spune nici că fiind vorba de o dispoziție imperativă, sancțiunea nulității este implicit cuprinsă în ea, întrucât art. 755 proc. civ., precizând în termeni limitativi teoria nulităților de procedură, prevede că în cazurile când nu e nici incompetență și nici o nulitate expresă, judecătorul nu se poate orienta după alt criteriu decât acela al prejudiciului cauzat părții prin actul neregulat înlocuit.

Că același art. 755 proc. civ. înlătură și discuția dacă în speță forma violată este substanțială, în care caz se pretinde de oponent că s'ar provoca desființarea actului de procedură, întrucât legiuitorul nostru spre a înlătură controversele din doctrina franceză, a înlocuit teoria substanțialității formelor cu aceea a nocivității actelor de procedură neregulate, cari de altfel prezintă în practică superioritatea că evită anularea actelor cu lipsuri substanțiale — ori de câte ori această anulare ar fi inutilă și permite pe de altă parte anularea unor acte cu lipsuri de formă accesorii, ori de câte ori neregularitatea lor e prejudiciabilă.

Că deci în speță nerezultând nici un prejudiciu pentru oponent chiar dacă nu ar fi primit copie legalizată după ordonanța de vânzare a gajului, ci numai o copie simplă, de oarece a introdus în termen o primă opoziție, care însă a fost anulată și faptul său personal de a nu fi semnat opoziția neputând fi invocat ca temei în aprecierea prejudiciului — urmează că comunicarea făcută la 1 Iunie 1954 este valabilă și în consecință opoziția declarată în ziua de 15 Iunie 1954 este tardivă, fiind introdusă după trei zile dela comunicarea ordonanței de vânzare a gajului.

Considerând că faptul că în art. 485 cod. com. se vorbește de notificare, iar nu de comunicarea ordonanței, nu este de natură să schimbe soluția sau să necesite discutarea problemei și sub alt raport, de oarece această terminologie nu poate fi privită decât ca o improprie exprimare a legiuitorului, mai ales că în art. 484 cod. com., același legiuitor vorbind despre apel, întrebuițează cuvântul „comunicare”, iar în art. 485 cod. com., referindu-se din nou la art. 484 cod. com., întrebuițează tot cuvântul notificare, ceea ce arată numai o lipsă de grijă în terminologia utilizată, iar nu o derogare dela principiile generale de procedură, după cari hotărârile judecătorești de orice fel se fac cunoscute părții prin formele de comunicare prescrise de lege, iar nu prin formalitățile notificării, prevăzute pentru alte cazuri.

Că așa fiind, opoziția declarată în ziua de 15 Iunie 1954 privindu-se tardivă, urmează să fie respinsă ca atare, obligând pe oponent la plata sumei de lei 1.000 cu titlu de cheltuieli de judecată fixate prin apreciere.

Pentru aceste motive, redactate de d. judecător de ședință Ovid Sachelarie, Tribunalul respinge ca tardivă opoziția făcută de către debitorul Marcus Avram.

(ss) G. Solomonescu, Ovid Sachelarie.

ASOCIAȚIA PRESEI JUDICIARE DIN ROMÂNIA

Avem satisfacția de a aduce la cunoștința cititorilor noștri constituirea legală a *Asociației Presei Judiciare în România*, care și propune: Apărarea intereselor presei judiciare; Stimularea scrisului juridic și propășirea științei dreptului; Strângerea legăturilor și ajutorul mutual al membrilor asociației.

Am sprijinit în totdeauna în coloanele acestei reviste această idee a solidarizării tuturor acelor care muncesc pentru drept și dreptate în Țara Românească și am fost fericiți de a vedea întrunindu-se în casa noastră — în sala de redacție a *Curierului Judiciar* — cele mai reprezentative figuri ale scrisului juridic român, spre a constitui *Asociația Presei Judiciare din România*.

Prin sentința nr. 64 din 11 Iulie, 1954 a Tribunalului Ilfov, secția I civilă, Asociația a dobândit personalitatea juridică și și-a constituit următorul comitet de conducere:

Președinte: d. I. Gr. Perieșanu, fost ministru, avocat și director al revistelor „Curierul Judiciar” și „Biblioteca Marilor Procese”.

Vice-președinți, d-nii: Al. Costin, președintele Curții de apel București s. V; I. Mănescu, președinte la Curtea de apel Cluj și directorul „Ardealului Juridic”.

Secretar: d. Gh. Cottescu, avocat, directorul „Gazetei Tribunalalelor”.

Casier: d. Eugen Decusară, directorul Statisticii Judiciare din Ministerul Justiției și secretar de redacție al „Curierului Judiciar”.

Bibliotecar: d. George Iuliu, avocat al Statului, redactor la revista „Pandectele Române”.

C. L. Naumescu, președintele „Uniunii Av. din România”.

G. T. Ionescu, președinte la Curtea de apel București, director al revistelor „Jurisprudența Română” și „Buletinul Curților de apel”.

Membrii, d-nii:

G. L. Dumitriu, președintele Curții de apel Constanța și director al revistei „Justiția Dobrogei”.

G. P. Docan, consilier la Curtea de apel București, redactor la revista „Pandectele Române”.

Gh. Alexiu, profesor universitar și director al revistei „Pandectele Săptămânale”.

Vintilă Dongoroz, conferențiar universitar și director al revistei „Jurisprudența Generală”.

Alex. Velescu, av. prim-redactor la revista „Curierul Jud.”

Jean Vermeulen, conferențiar universitar și director al revistei „Repertoriu de jurisprudență administrativă”.

Mitiță Constantinescu, avocat, director al revistei „Justiția Olteniei”.

Cerșori d-nii: G. M. Sescioreanu, avocat, secretar de redacție al revistei „Pandectele Române”; Radu Dimiu, jude-președinte la trib. Ilfov și Radu Codreanu, expert contabil.

Censori supleanți, d-nii: Al. Hagi-Gheorghe, președinte la tribunalul Dolj, prim-redactor al revistei „Justiția Olteniei”; C. Mira, avocat, secretar de redacție al revistei „Repertoriu de jurisprudență administrativă” și Ionel Codreanu, avocat, secretar de redacție al revistei „Curierul Judiciar”.

Comitetul face un călduros apel la d-nii directori de reviste juridice și d-nii autori și editori de lucrări de drept, să trimită operele lor pentru biblioteca Asociației pe adresa: *Societatea anonimă Curierul Judiciar, str. Artei, 5*, pentru *Asociația Presei Judiciare* sau pe adresa bibliotecarului, d. George Iuliu, str. Olimp 76, care va libera chitanța de primire.

Operele trimise Asociației vor fi aduse gratuit la cunoștința cititorilor prin „Buletinul bibliografic lunar” al Asociației, care va apare regulat în revista noastră și în principalele reviste judiciare române.

Sediul actual al Asociației este în clădirea *Curierului Judiciar, București, str. Artei 5*, iar secretariatul stă la dispoziție pentru orice informațiuni prin d. avocat Gh. Cottescu, director al „Gazetei Tribunalalelor”, Buc. strada Popa Tatu, 85.